

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

Telefonas. LACKAWANNA 5529.

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

No. 9

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Kovo (March) 4, 1927.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XVIII

Lenkai Atiduoda Lietuvai Vilnių

Voldemaro Deklaracija

Iškilmingos Dr. Basanavičiaus Laidotuvės

LENKAI ATIDUODA LIETUVAI VILNIŲ.

Ryga, vas. 25. — Gauti va-
kar vakarą Rygoj nepatvir-
tinti dar pranešimai skelbia,
kad Lietuva savo neoficiali
šešerių metų karą su Lenki-
ja esanti laimėjusi ir kad
Lenkai netrukus grąžinsią
jai Vilnių, bet tam tikromis
sąlygomis. Veikia tarp abie
jų kraštų busią jau įsteigti
diplomatinių, konsulari-
nių, pašto, telegrafo ir gele-
žinkelių susiekimai. Sako,
kad nuopelnai del Lietuvos
su Lenkija sutartinimo prik-
lausą Sir Tudorui Vaugh-
nui, Britų ministeriui Pa-
baltijo valstybėmis, kurs
pastaruoju laiku padarė
keletą vizitų Kaune.

Einant sutartin, kuri ne-
trukus busianti pasirašyta,
Lenkija pripažįstanti Lietu-
vai teisę Vilniui ir dides-
nią Vilniaus krašto daliai. Len-
kija sutinkanti leisti Lietu-
vai tą kraštą valdyti, tuo
tarpu Lietuva sutinkanti
leisti Lenkam laikyti savo
garnizonus Vilniaus korido-
riuje, tol, kol pasirodys,
kad Lenkijai nebegresias
Rusijos pavojus. Tada jau
Vilniaus kraštą Lenkai vi-
siškai atiduosią Lietuvai.

(Šią žinią mes imamė iš
„Naujių“, kurios ją per-
spausdino iš „Chicago Tri-
bune“). Apie jos teisingu-
mą mes nesimame spresti.
Panašių žinių jau tilpo
ir kituose amerikonių laik-
raščiuose ir jas kaip Kau-
nas, taip ir Varšava užgin-
čina. Jei tai būtų tie-
sa, šitokių Vilniaus „atida-
vimu“ džiugauti neprisieci-
na, nes Vilniaus kraštas, vis
viena, pasilieka lenkų mili-
tarėje globoje, ir taip daly-
kams esant, Lietuva gali pa-
kliuti visiškai Lenkijos mi-
litarinė priežiūrai. (Red.).

VOLDEMARO DEKLA- RACIJA.

Kaunas (Elta). Vasario
mėn. 25 dieną Ministeris
Pirmminikas prof. A. Vol-
demaras skaitė Seime dekla-
raciją, kurios tezės šitokios:

Lietuvos užsienio politika
gali būti lietuviška. Pagrin-
diniai užsienio politikos dės-
niai: nepriklausomybė, Vil-
nius ir jokių artymėnių ry-
šių su didžiais kaimi-
niais. Lietuva turi būti ne-
utrali valstybė tarptautinė-
mis neutralumo garantijom-
mis. Santykiuose su Len-
kais pagrindinis reikalavi-
mas — grąžinti Lietuvai
okupuotą kraštą. Lietuva
sutinka derėtis su Lenkija
tuo pagrindu, nors derybos
bent dalinai priartintų Lie-

tuvos siekius, bet iniciatyva
priklauso lenkam. Prieš
pačią Lenkiją Lietuva netu-
ri neapykantos.

Artimiausioje ateity su-
daromas konkordatas su
Vatikanu.

Diskusijos del Vyriausy-
bės deklaracijos įvyks kovo
mėn. 3 dieną.

Liet. Pasimt. Amerikai.

DR. BASANAVIČIAUS LAIDOTUVĖS BUVO IŠKILMINGOS.

Vilnius, vas. 24 d. (Pat.).
Čionai miręs vienas didžiau-
sių Lietuvos atgimimo dir-
voje darbuotojas, Dr. J. Ba-
sanavičius, palaidotas iškil-
mingai. Jo kunas vakar bu-
vo pervežtas į Vilniaus Ka-
tedrą. Lenkų valdžia leido
daugeliui Lietuvos žymių
politikos ir visuomenės vei-
kių iš Kauno atvykti Vil-
niui, su tikslu dalyvauti už-
sitaravusio Lietuvos pat-
rioto.

Tarpe kitų iš Kauno pri-
buvo vyskupas Kukta, taip
gi p. Rainis, buvęs Lietuvos
užsienio reikalų ministeris,
Žemaitis, švietimo ministe-
ris ir Jonas Vileišis, Kauno
miesto burmistras. Biržiš-
ka, Vileišis ir vienas lenkų
ministeris pasakė atatinka-
mas kalbas laike laidotuvių.
Abelai lenkų valdžia ne-
trūkdė niekam iš Kauno
gyventojų, kurie norėjo at-
vykti Vilniui į šitas iškil-
mingas šermentis.

RUSIJOS VALSTIEČIAI RUOŠIASI NUSIKRA- TYTI DIKTATORIAIS.

Iš Maskvos gaunama ži-
nių, kad komunistų naujai
išleista rinkimams tvarkyti
instrukcija, kuria komunis-
tai norėjo sovietus apsaugo-
ti nuo „nepartinių“, sukėlė
didžiausią valstiečių pasiprie-
šinimą. Ypatingai didelės
nepasitenkinimas esąs Uk-
rainoj. SSSR. gyventojai
daro slaplus susirinkimus,
kuriuose eina slaptas orga-
nizacinis darbas. Kitose vie-
tose nesibijoma ir viešai už-
protestuoti.

Kai kur laike rinkimų
valstiečiai puolė urnas ir jų
saugotojus komunistus, kal-
tindami juos valdžios pasi-
savinime. Valstiečių tarpe
pasireiškia jau atviras rei-
kalavimas demokratinės val-
stybės santvarkos. Vis dau-
giau išgali revoliuciniai so-
cialistai ir mažumiečiai.

BEDARBIŲ RIAUŠĖS LENKIJOJE.

„Lietuvos Žinios“ per
Elta paduoda iš Varšavos
sekančią žinią:

„Gazeta Warszawska Po-
ramna“ rašo, kad šiomis die-
nomis (vas. 8) Pruskoje į-
vykusi labai rimta bedarbių
demonstracija, kurioj daly-
vavę keli šimtai žmonių.
Susirinkę ties magistratu
domentrantai reikalavę ku-
ro, maisto ir piniginių para-
mos. Burmistras paaiški-
nęs bedarbiams, kad magis-
trato išdėnė tuščia ir delto
bedarbių paramai nesą pini-
gų. Tada bedarbiai įsiveržę
į magistratą ir jų vadai, su-
syrinkę į busmistro kabinetą,
pareiškę kad jei nebusią pa-
ramos, tai iškės jį į mišą.
Demonstracija tęsėsi dvi va-
landas ir išsiskirsčiusi tik
tuomet kai sužinojo, kad į
Pruskovą iš Varšavos at-
vykstanti raitoji policija.

Lenkų policija šautuvų
šuviais išsklaidė Petrakove
kemonstravusius bedarbius.
20 žmonių sužeista.

„Rabotnik“ praneša, kad
Lenkijos bedarbių skaičius
vėl padidėjęs 2,518 žmonė-
mis. Dabar Lenkijoje bedar-
bių esą 251,702 žmonės. Jų
skaičius kasdien didėja.

NORIMA PADARYTI
LIETUVĄ SOVIETI-
NE — KAPSUKAT-
PREZIDENTU (?)

Varšava (Elta). — „Rzecz-
pospolita“ žiniomis iš Vil-
niaus, Sovietų Rusijos
spauda Minske paskelbusi
sensacinę žinią, kad trečiojo
internacionalo operacijų
skyrus patiekęs liaudies ko-
misarų tarybai Maskvoj
projektą įsteigti Sovietų Ru-
sijos vakaruose lietuvių
respubliką, į kurią įeity ke-
lios pasieny esančios apskri-
tys.

Tai respublikai būtų pa-
vesta 100,000 ha miško, kuri
einant 1920 metų sutartimi
Sovietų Rusija pasižadėjusi
grąžinti Lietuvai.

Tos respublikos prieky at-
sistotų trečiojo internacio-
nalo lietuvių sekcijos prezi-
diumas su Angariečių ir
Kapsuku. Tam projektui
įvykinti pradėtas leisti ir
Sovietų Rusijos lietuvių
kalba laikraštis „Raudona-
sis Artojas“.

DIAZAS PRAŠO S. V.
PROTEKTORATO NI-
KARAKUAI.

Washingtonas, vas. 22. —
Washingtono vyriausybė ga-
vo iš Nikaraguos konservat-
ų valdžios prez. Diazo pa-
siulymą daryti sutartį tarp
Suvienytų Valstijų ir Nika-
raguos. Nors pasiulymo de-
talai neskelbiami, bet su-
žinota, kad Diazas propo-
nuoja maždaug panašią su-
tarti, kurią Suvienytos Val-
stijos yra padariusios su Pa-
nama, tai yra Diezas siulo
Suvienytos Valstijoms paai-
ti Nikaragū savo protekto-
ratan. Kaip Suvienytų Val-
stijų valdžia į tuos siulymus
žiuri, nežinia.

ANGLŲ SMARKI NOTA SOVIETŲ RUSIJAI.

Anglų kabinetas pasiuntė
Maskvai aštrią notą, kuria

IVAIRIOS ŽINUTĖS

Senatorius Edge inėšė
Washingtono kongresan rezol-
uciją kuria mano pertaisy-
ti prohibicijos įstatymą. Pa-
gal šio patvarkymo, kiekvie-
na valstija galėtų išdirbinė-
ti svaiginančius gėrimus tuo
patvarkymu, kad tų gėrimų
nevalia būtų siuntinėti į ki-
tas valstijas.

National Industrial Con-
ference iš New Yorko per
savo komisiją praneša, kad
Amerikoje tik 4 iš 10 gy-
ventojai savo darbu duona
pelnosi. Kiti gi arba gyve-
na iš pajamų už investmen-
tus arba užlaikomi tų, kurie
dirba.

Leningrade nuteista trys
Latvijos piliečiai, kurie įtar-
ti šnipavime ir daryme pla-
nų nužudyti buv. Latvijos
ministerį Rusijai, Ado
Birk. Vienas įtarytųjų nu-
teistas miriop, du kiti —
nuo 1 iki 8 metų kalėjimo.

Lenkijos finansų ministe-
ris Chechovich pareiškė,
jog Lenkija ieškanti naujos
paskolos užsieny. Jo nuomo-
ne, dabartinės paskolos pa-
imta sunkiais nuosimčiais;
dabar ieškoma paskola ma-
noma gauti lengvesnėmis iš-
lygomis.

Šiaur-vakarinėje Japoni-
jos daly ejo didelė sniego
audra, kuri nunešė 29 gyvy-
bes, ir 100 žmonių sužeidė.

Iš Cotobato, Filipin Salų,
pranešama, jog tenai Coto-
bato Provincijoje morai su-
kilę prieš S. V. Sukilėlius
stengiamasi karine jėga nu-
raminti.

Argentinoje, vas. 16 kilo
didelė audra. Nemažai pa-
daryta nuostolių. Kelioli-
ka namų apgriauta Toledoje
ir kelios dešimtys žmonių
sužeista.

Vasario 18 d., New Yor-
ke, įvyko kumštynės tarp
Delaney ir Maloney. Lai-
mėjo Maloney.

Kaune, delai pasireiškian-
čios influencos, uždaryta
visos pradinės liaudies mo-
kyklos iki vas. 20 d. Delei-
tų pat priežasčių užsadarė
ir keletas kitų mokyklų. Val-
džia deda pastangų šitą ne-
laba epidemiją nugalėti.

protestuoja prieš komunis-
tinę propagandą priešais
Britų imperiją. Notoje nu-
sakoma, kad jei Rusija nesu-
silaiko propagandos vartyti,
Anglija bus priversta nu-
traukti su Rusija diplomati-
nius ryšius. Kiek metų at-
gal sutarty tarp Anglijos ir
Rusijos, pastaroji pasižadė-
jo propaganda prieš anglus
neužsiiminėti. Į šitą notą
rusai šurkščiai atsakė. Visa
Rusija ant kojų priešais
anglus. Gali but pertraukti
diplomatinius ryšiai tarp šių
šalių.

Iš Lietuvos Laikraščių

D-RO K. GRINIAUS PA- SKAITA UŽDRAUSTA.

Vas. 6 d. susirinkus į pas-
kelbtą D-ro K. Griniaus pa-
skaitą „1905 m. atsimini-
mai“ rasta prie Rotušės už-
darų durų priklijuotas Mies-
to policijos vado pasirašytas
raštas, kuriame parašyta,
kad Kauno karo komendan-
to įsakymu D-ro Griniaus
paskaita neįvyks. Paskaitos
neleidimo priežastys dar ne-
išaiškintos.

Leidimas paskaitai buvo
gautas prieš 4 dienas.

PABAUDŲ DYDIS UŽ NUSIŽENGIMUS.

Nuo 1926 metų gruodžio
19 d. ligi š. m. vasario 1 d.
už įvairius nusižengimus
Kauno karo komendanto ad-
ministracijos būdu pinigini-
mis baudomis nubausta 437
asmenis 32,060 litų sumai.

GEN. ŽUKAUSKO JUBI- LĖJUS.

Šimet mūsų kariuomenės
vadui gen. Žukauskui suei-
na 40 metų tarnybos kari-
ninko lapsny ir 45 metai
bendros tarnybos kariuome-
nėj.

STEIGIAMAS CEMEN- TO SINDIKATAS.

Lietuvoje kasmet sunau-
dojama apie 300,000 statinių
cemento. Statybai didėjant
neabejojama didės ir ce-
mento reikalavimas. Todėl
kelios užsienio firmos mano
įsteigti Lietuvoj sindikatą
arba mišrią bendrovę semen-
tų gaminti. Viena cemento
dirbtuvė numatoma steigti
Alytaus apskrity.

IŠEIVIŲ SKAIČIUS PER SAUSIO MĖ- NESĮ.

Sausio mėnesį iš Lietuvos
į užsienį išvažiavo 590 žmo-
nių, iš kurių į Amer. Jungt-
Valst. 59, į Argentiną 132,
į Kanadą 137, į Kubą 5, į
Uragvajų 23, į Palestiną 6,
į Australiją 1 ir į Meksiką
5.

GELEŽINKELIŲ TAI- SYMO DARBAS.

Šiais metais numatoma
pakeisti plačiuosiuose gele-
žinkeliuose 250,000 ir siau-
ruosiuose — 60,000 pabėgių.

DIDĖJA TRANZITAS.

Tranzitinis prekių judėji-
mas žymiai padidėjo, ypač
iš Rusijos į Vokietiją. Pra-
ėjusiais metais iš tranzito
pajamų gauta 4 milijonai su
viršum litų.

— Kauno Miesto ir
apskr. įstatams registruoti
komisijos uždaryta Lietu-
vos Šoferių ir Automecha-
nikų Prof. S-ga, kuri prik-
lausė prie Centro Biuro,
tais pačiais motyvais, kaip
ir Odos Darb. Prof. S-ga.

Iš Darbininkų Gyvenimo

Miami, Fla., ėjusi angli-
kasių ir kasyklų savininkų
atstovų konferencija, deli
nesusitarimo algų reikale,
paėjo. Diena, kada vėl pa-
sitarimui susirinks, dar ne-
nustatyta. Jei iki kovo 31
d. nebus susitarta, tai balan-
džio 1 d. minkštųjų anglių
darbininkai paliaus dirbę.
Streikas paliestų apie 350-
000 darb.

Darbininkai vedė kovą už
8 val. darbo dieną, kas dar-
baviams nepatiko.

Iš Berlino pranešama,
kad vasario 20 d. Saksoni-
jos metalo pramoninkai pa-
skelbė lokautą. Tuomi iš
darbo pašalinama apie
160,000 darbininkų. Žada
kilti streikas chemiškuose
fabrikuose. Frankforte apie
40,000 šios rūšies darbinin-
kių pareikalavo didesnės mo-
kesties.

Kaune uždaryta Lietuvos
Odos Pramonės Darb. Prof.
S-ga.

Portage, Pa. uždaryta
Soman Shaft Coal Co. ka-
syklos. Čia dirbo apie šim-

tas darbininkų, kurie dabar
liko be darbo. Kitos divi čia
esamos kasyklos darba po
penkias ir šešias dienas sa-
vaitėje.

Newarko elektros darbi-
ninkų unijos lokalas 52 įtei-
kė kompanijai reikalavimą
pakelti algas \$2 savaitėje.
Unijos su kompanija sutar-
tis baigiasi geg. 1 d. Nepa-
kėlus algų, gali kilti strei-
kas.

Bostono Universiteto ty-
rinėjimu, pasirodo, kad Su-
vienytose Valstijose 20,000
mokytojų yra be darbo. Jie
darbo neturi todėl, kad mo-
kytojų nėra perdaug ir pasta-
rieji nėra tinkamai prisiren-
gę prie mokytojavimo.

Paryžiuje ant sienų pasi-
rodė išlipinti atsišaukimai,
kuriais reikalaujama Sacco
ir Vanzetti — netiesotai,
neva už žmogžudystę nuteis-
tus darbininkų vadus — ar-
ba paleisti arba nužudyti.
Pagal tų atsišaukimų tokis,
šėšių metų nekaltų darbi-
ninkų kankinimas kalėjimu
pagalimas.

Kur Einame?

Jau pusantro mėnesio praėjo
nuo staiga mūsų valdžios pa-
sikeitimo.

Daugelis jaunai mąstančių
galvų tikėjo, kad šis perversmas
išgydys mūsų valstybės visas li-
gas ir kad visiems umai pasida-
rys lengviau ir geriau Lietuvoje
gyventi. Bet, dėja, tas vaikiš-
kai gražias mintis gyvenimas
verčia palikti jaunuoliams, o
vyresniesiems reikia rimtai su-
sirupti, kad mūsų tautos veži-
mas — mūsų respublika, neįvir-
stų į kokį griovį ir kad visai ne-
sulužtų.

Šiuo pasakymu nieko nenoriu
gąsdinti ar į nusiminimą vesti.
Bet nemanau ir perdaug save
džiuginti. Žiūrėkime, kas yra ir
kur mes einame. Mūsų bėdos
del Vilniaus ir Klaipėdos, mūsų
sunki ekonominė būklė liepta
mums ypatingai susiru-
pinti ir ne sėdėti sudėjus ran-
kas. Vokietija uždarė sieną mu-
sų gyvuliams, kad tuo budu pa-
darytų daug nuostolių mūsų
ūkininkams, prikamuotų mūsų
kraštą, o paskui išsiderėtų gerą
sutartį, kad paskui dar geriau
galėtų Lietuvą išnaudoti. Len-
kai skersom žiuri į mūsų neprik-
lausomą valstybę ir laukia pro-
gos, kad suduotų mirtiną smugį
mūsų respublikai...

O ką darome mes, kad nuga-
lėtumėm gyvenime ir kad išves-
tumėm valstybę iš tų visų pavo-
jų?

Ar sumobilizuotos visos jėgos
ar suteikti visi, kas tik gali į
visiems bendrą valstybės stipri-
nimo darbą? Deja, negalime
pasakyti — taip.

Vien valstybės vyrų galvos
užsienę, kaip konstituciją pa-
leikimus, kitų — kaip toj sudrum-
stoj padėty savąją partiją su-
stiprinus, o daugelis kitų kla-
sinėja kitas kito: ką valdžia
mano daryti? ar paleis Seimą?

ir tt. O Klaipėdos reikalai. Vil-
niaus klausimas, mūsų santykiai
su kaimynėmis valstybėmis, mu-
sų ekonominės būklės pagerini-
mo klausimai palieka kur tai
toliau, nors gyvenimas primygti-
nain liepia risti šituos klau-
simus pirmiausia.

Nei didelio prityrimo val-
stybės darbai dirbti, nei tam
darbai tinkamų žmonių daug
neturime, — todėl savo valsty-
biškąjį mąstymą turėtume su-
vartoti gyviasiems, aktualiau-
siems mūsų respublikos reika-
lams. O dabar valdančioji par-
tija pasiėmė pirmon galvon di-
delį darbą — konstitucijos kei-
timą, nors tas keitimas visai nē-
ra skubus, nē toks gyvas reika-
las.

Dabartinė valdžia turėtų dėti
visų pastangų, kad pastacius vi-
są mūsų valstybės gyvenimą į
normales vėžes. O to darbo
mes kaip tik nematome.

Žada sušaukti Seimo posėdį,
bet kaip ir ką Seimas dirbs, iš
kokių grupių susidarys Seimo
daugumas — nieks nežino. Kiti
sako, kad šį Seimą reikia palei-
sti ir rinkti naują. Bet čia tuoj
kyla klausimas: ar ne per daž-
nai rinkimai? Juk rinkimai ir
pinigų nemažai paima. Ar ne
geriau būtų sudaryti iš ukiškų
jų grupių daugumą ir dirbti?

Bet tai vis tik klausimai. Į
tuos klausimus turi duoti atsak-
kymus didžiosios, skaitlingosios
partijos ir tautininkai, kurie pa-
siėmė didžiausią atsakomybę
mūsų šalies tvarkyme.

Per tuos pusantro mėnesio
mes grabaliojamės patamsiais
neturėdami sau aiškaus ryto-
jaus. O tas ilgiau nebepriva-
lo testis. Mūsų vyriausybė turi
aiškiai pasakyti, kur ir kuriuo
keliu veda mūsų valstybę, nes
dabar darosi neaišku, kur eina-
me.

„U. B.“

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai nusiųs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

NAUJA LIETUVIŲ TAUTAI GEDULA.

Vasario 17 d. Amerikos lietuvių pasiekė begaliniai liudna žinia: mirė lietuvių tautinio susipratimo budintojas, Dr. Jonas Basanavičius. Šitas lietuvių tautai liudnas nuotikis įvyko labai simbolingu momentu — Dr. Jonas Basanavičius mirė Lietuvos Nepriklausomybės šventės dienoje, kurios vainikan įpinta ir Basanavičiaus viso gyvenimo tautinis darbas.

Basanavičius iki savo mirties buvo sargu lietuvių tautos. Lietuvos sostinėje prieš okupantus ir jo globojamos tautiniai-kultūrinės brangenybės buvo okupantų neliečiamos. Jis yra surinkęs labai daug brangių kultūrinių reikmenų, jo veda-mam ir globojamam Lietuvių Mokslo Draugijos Muzėjuje ir knygyne. Jam gyvam esant, Varšavos militaristai nedrįso jo globojamų lietuvių tautos turtų liesti. Jo vardu pridengta ir Vilniaus krašto lietuvių tautinė darbuotė buvo dalinai palengvinta. Todel jau vienu šituo žvilgsniu Basanavičiaus mirtis yra didelis nuostolis kaip Vilniaus kraštui, taip ir visai Lietuvai.

Taip, Lietuvos sostinė Vilnius ir visa lietuvių tauta neteko autoritetingo sargto, tautos brangenybių saugotojo, lietuvių tautos patriarcho.

Basanavičius gyveno Vilniuje ir tenai mirė. Dabar Vilnius, po jo mirties, įgija lietuvių tautai dar didesnės reikšmės. Jis pasilieka ir ta šventovė, kurioje išsėjęs jau laisvos, tautiniai atgavintos Lietuvos didvyrio kūnas.

Basanavičiaus darbai kiekvienam šviesesniai lietuviui yra žinomi. Jisai yra tuo vyru, kuris priėmė iš tautinio letargo Dr. Vincą Kudirką ir daugelį kitų tautos darbininkų. Pats velionis Kudirka yra prisipažinęs, kad jis budamas gimnazijoje žiūrėjęs į Basanavičių kaip į „ehlopa“, gėdą darantį Lietuvos inteligentijai, nes Basanavičius, dar budamas Maskvos universitete studentu, jau lietuviškai kalbėdavo ir dainuodavo lietuviškas dainas.

Budamas čekų sostinėje, Pragoje, Basanavičius sumanė leisti „Aušrą“, pirmą lietuvių tautinio susipratimo budintoją. Gavęs pritarimo iš kitų tuo laiku jau susipratusių lietuvių, 1883 m. Tilžėje išleido pirmą „Aušros“ numerį, kurį jis ir suredagavo. „Aušra“ suvaidino svarbiausią rolę lietuvių tautinio atgimimo istorijoje. Su „Aušros“ pasirodymu, prasidėjo tikroji tautinio susipratimo sąjauja. Ji greitai laiku išugdė

tokius tautos žiedus, kurių vaisiumi yra ir Lietuvos nepriklausomybė.

Prieš tris mėnesius švęsta Dr. Basanavičiaus 75 metų amžiaus ir 50 metų visuomeninio darbavimosi sukaktuvės. Tai buvo reikšmingas jubilėjus! Ne visi tautos darbuotojai tokio amžiaus sulaukia. Ne visi ir taip kilniai apvaikšiojamos jubilėjus praleidžia!

Dr. Jonas Basanavičius visą savo amžių, nuo pat su-brendimo metų, dirbo, trūsėsi ramiai, tyliai tautiniais kultūrinio darbo dirvoje, kuri buvo pilna įvairių piktžolių tais laikais, kuomet pradėta į juos tautinio susipratimo sėkla berti. Jisai rašė straipsnius į laikraščius, ruošė rimtus mokslų kurinius, dirbo organizatyvų tautinį darbą, rinko kultūrinės tautos brangenybes ir daug kitų praklinių darbų atliko. Jisai taip gi buvo vienas tų iniciatorių, kurių pastangomis suauktas 1905 metais Didysis Vilniaus Seimas, patiesęs pirmuosius aiškius pagrindus ir pačiai Lietuvos Nepriklausomybei. Taip pat jisai dalyvavo nuo pat pradžių ir pačios Lietuvos Nepriklausomybės susikurimo darbuose ir pats pirmutinis pasirašė nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Dr. J. Basanavičiaus raštai suvaidino labai žymų vaidmenį kultūriniai ir tautiniai atgijantys Lietuvos gyvenime. Jo raštai, ypač rimtų istorinių ir etnologinių tyrinėjimų daviniai, nustatė tautiniam judėjimui tam tikras formas ir tikslą. Pirmutiniai lietuvių visuomenės veikėjai jo raštais išauklėti ir jų įtaka kultūriname tautos gyvenime žymiai jaučiama ir iki šių dienų.

Dr. J. Basanavičiaus pastangomis Vilniuje suorganizuota Sąjunga Lietuvių Teisėm Ginti bažnyčiose, per kurias lenkizmui parsidavę kunigai lenkinimo darbą varė. Jisai taip gi 1907 m. įkūrė Lietuvių Mokslo Draugiją Vilniuje ir iki pat savo mirties pasiliko jos vadovu ir pirmininku. Kaip minėjome, daug brangių tautiniai-kultūrinų turtų šios draugijos muzėjuje ir knygyne Dr. Basanavičius surinko.

Nėra mažiausios abejonės, kad Amerikos lietuviams, kaip ir visa Lietuva, liudnai minės šita visai tautai skaudų atsitikimą — mirtį Dr. Jono Basanavičiaus. Taip pat be mažiausios abejonės kiekvienas lietuvis sutiks, kad Dr. Basanavičius savo darbais užsitarnavo amžiną paminklą Lietuvos sostinėje, Vilniuje. Musų supratimu, prie dabartinės Vilniaus padėties gražiausiu Dr. Basanavičiui paminklu būtų įkūrimas Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje nuosavo namo. Ji reiktų pavadinti Dr. Jono Basanavičiaus namu. Išigijimas L. M. D. nuosavo namo, buvo vienas širdingiausių Dr. Basanavičiaus troškimų. Todel šita jo troškima ir užmanymą reiktų padaryti jo amžinu paminklu. Šituo reikalu Vilniaus lietuviams

plačiai kalbėjo, kuomet buvo besirengiama Dr. Basanavičiaus jubilėjus minėti.

Dabar išnaujo kelmė šitą klausimą. Nieko nelaukdam, pradėkime dėti pini-gus šitam Basanavičiaus paminklui įkurti. Butų labai gražus dalykas kad minėdami Dr. Basanavičiaus mirties įvyki, jau pradėtume pinigų rinkti. Juk tai gražus ir kilnus reikalas. Įkūrimas tokio namo, kultūrinio lietuvių centro Vilniuje, dalinai atstotų Dr. Basanavičių Vilniaus ir viso Vilniaus krašto lietuviams.

Gedulingai liuddami Amerikos lietuviams, kartu su visa lietuvių tauta, lenkiame galvas prie Dr. Basanavičiaus naujai supilto kapo. Amžinai neužmiršime, kad jame ilsisi praklinus lietuvis, didis lietuvių tautos žadintojas, tautinio susipratimo

mo vadas, stiprintojas, patriarchas.

Jis mirė. Amžinai su mumis atsiskyrė. Bet jo kilnus darbas niekad nenu-mirs!

Mirus Dr. Basanavičiui, visa lietuvių tauta liudi. Amerikos lietuvių spauda ir visuomenė šitą gedulą stambiai atžymi ir nusako Dr. Basanavičiaus nuveiktus kilnius darbus. Tik musų komunistai nepamiršo šio liudno nuotikio begėdiškai išniekinti. Nekurie komunistų laikraščiai, kaip ir visus mirusius bei gyvus liet. darbuotojus, Dr. Basanavičių niekais verčia ir biau-roja. Tai dar kartą paaiški, kad musų tautos išmatos galutinai dvasiniai suban-krutavo. Dar kartą vaiz-džiai atsižymi, kokie išsigimėliai, kokie niekšingi lietuvių komunistai yra!

PERŽVALGA

DAR APIE AUKAS.

„Tėvynei“ porą kartų paminėjus apie komunistų ubagavimą aukų, neva Lietuvos darbininkams šelpti, komunistiniai organai už tai begaliniai pyksta. Jie dabar ant „Tėvynės“ taip garsiai rėkia, kad pro tą savo riksmą net negirdi to, ką mes norime pasakyti.

Viename paskutinių numerių „Laisvė“ išlieja, turbūt jau paskutinį, tulžį. Ji rašo:

„Klausyk, čia jau net daugiau negu tarnavimas fašistams. Čia jau atsisveikinti nimas net su paprasčiausiu žmoniškumu. Čia jau stačiai užgimimas kruvinių fašistų siautimo prieš kairiuosius darbininkus ir valstiečius.“

Mes klausome, bet kol kas „Laisvė“ nieko naujo nepasako. Ji pakartoja tą pačią fašistavimo maldele, kurią jau kelis syk savo skiltyse rašė. Tiesa, šiuo syk jau šaukiamasi į žmoniškumą. Bet tas šauksmas dar nurodo, kaip žmoniškai yra komunistai ir kaip jie Lietuvos darbininkus šelpia bei kaip tos aukos tuos darbininkus pasiekia. O mes ir dar kartą pridurkime, kad ne tik ką, bet ir tikėtis negalima, jog tos aukos Lietuva pasieks. Taip sakydami, turime pridėti, kad komunistinių aukų ubagavimo yla jau pradeda iš maišo listi. Štai, šiame „Tėvynės“ numery telpa iš Easton'o, Pa. korespondencija. Ten rašoma apie komunistų rengtas prakalbas, kurios rinktos aukos. Tulas kalbėtojas, tose prakalbose, štai kaip aukų rinkimą užrekomendavo:

„Gerbiame, pamiršau paprašyt aukų. Dubkit, nesigailėkit. Atiduokit kad ir visus kiek turit kišenių. Mums dabar pinigai labai reikalingi. Brooklyne viskas dabar pabrangė: kambariai brangūs, valgis brangus. Reikalingi pinigai. Duokit!“

Vadinasi, šitas kalbėtojas, komunistų parinktas žmogus, aiškiai nusako kad aukos reikalingos ne Lietuvos darbininkų šelpimui, bet Brooklyniui.

Todel ar gi galima tylėti? Komunistai, apsidengia nukentėjusių Lietuvos darbininkų skraiste, naudojasi momentu ir ubagauja sau aukas, ir dar drįsta šauktis žmoniškumo. Kur gi tuomet jusų žmoniškumas?!

Mes niekad nesakėm, kad Lietuvos biednuomenės nereikia šelpti. Tai pakartojam ir dabar — reikia. Bet tas šelpimo darbas turi būti varomas ne tokiu būdu, koku ji varo komunistai. Amerikos lietuviams, au-
kūms eina ir kas jas gauna.

To gi nežinant, šiame klausime mes pasilikame tuo nuomonės, kurią jau seniau pareiškėme. Apie komunistų aukų ubagavimą praėity, kiek mini ir g. Zabulionis šiame „Tėvynės“ numery telpiančiame straipsny „Bendras Frontas“. Pasiskaityt.

„NĖ CENTO.“

Kada tai, rodos (1919 ar 20 m.) vienas lietuvių laikraštis, sužiniau ar nesužiniau, išsitarė: „Lietuvai (ar Lietuvos valdžiai) neduoti nė cento.“ Apie tą „nė cento“ laikraščiuose pusėtinai kulta tuomet. Rašyta apie tai sekančiais ir dar sekančiais metais. Kai kada apie tai užmiršta. Bet kuomet tik kyla kokiš nors svarbesnis Lietuvos klausimas „nė cento“ vėl pasirodo. Tuomet ir vėl laikraščiai rašo, ginčijasi.

Įvykus Lietuvoje perversmui, šitas „nė cento“ dabar ir vėl gyvai kuliama.

Mums rodosi, jog tai labai-labai sena ir nudėvėta pasaka. Ji visai lygi tai pasakai, kuri metų-metais buvo kuliama apie tulas knygas. Mums rodosi, kad jei ta visa energija ir ta visą popiera, ant kurios rašoma apie tą nelaimingą „nė cento“ būtų nukreipta linkui Lietuvos ir Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo klausimo rėšimo, šita vieno laikraštiniuko „nuodėmė“ jau senai-senai būtų „atpakutavota“.

Mes ir norėtume į šitą klausimą įsikšti: duodame sumany-mą „nė cento“ amžinai likviduoti ir pradėti gyviau kalbėti apie teuos centus, kuriuos dabar ne-kurie žmonės taip sėkmingai savo interesams kolektoja.

AR EISI PER DVARĄ, AR NE — VISVIENA GAUSI MUŠT.

Amerikos lietuviams įsiubavo ne juokais. Įvykus Lietuvoje perversmui, veik visi prieš smurtininkų žygius protestavo; dabar gi nekurie apsisuko ir pradeda ieškoti kaltininkų: kas daugiau protestavo ir kad labiau tais protestais Amerikos lietuvių gyvenimą „išardė“ bei ardo.

Tarp kitų, už tai ne mažai tenka ir „Tėvynei“. Štai, i musų pastabą apie nesupratimus sandariečiuose, tulas žinučių Rinkėjas („Dirvoje“) vienu kaltininku nurodo tiesiog į „Tėv.“ red. pavaduotoją. Jis rašo:

„Jūs, broliukai, nesistebėkit jeigu skiltų sandariečiai, ir nesistebėkit, kad Amerikos lietuvių įėjus eina silpnyn, nes tai jusų, broliukai, vaisiai

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. I. B. BRONUŠAS.
3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.
Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikla siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

APIE VEDIMO REIKŠMĘ HIGIENOS ŠVIESOJE.

Rašo Dr. J. Dagilis.

(Tasa)

Jeigu gi kas nenorėtų tikėti, gali prisžiūrėti ir gyvulių tarpe, kuriems žmogus lyties jausmo spirime labai arti stovi. Pavyzdžiui, šunys ar arkliai pasilieka juk pilnai sveiki, jei juos prie lytinio susijimo visą jų gyvenimo laiką neprileidžiama. Dar aiškiai žmonių tarpe nekenksmingumą lytinio susilaikymo patvirtina vienuolių, kaip moterų, taip ir vyrų gyvenimas. Galima pastebėti, kad vienuoliai ne tik sveiki pasilieka be lytinio susijimo, bet aplamai imant jie gyvena irgi ilgiau, nē nevedę; jų amžiaus ilgumas atsako maž-daug vedusių ilgumo amžiui.

Lytinio susilaikymo priešininkai norėtų visą eilę nenormalumų moteries gyvenime irgi susilaikymo nuo lytinio susijimo priežasčiai primesti, pavyzdžiui nymphomaniją (pakilęs lyties jausmas pas moterį ir iš tos priežasties atsiradęs moteries aktyvumas jausmų patenkinime). Bet gydytojai gerai žino, kad nymphomanija tauteriausiai pastebama pas tas nevedusias moteris, kurios onanizmu užsiima ar kitais sesnaliais ekscesais savo gyvenimą saldina. Ne per daug bus pasakyta, jeigu aš į tai nurodysiu, kad moterų tarpe onanizmas ne mažiau prasiplatinęs, nē vyrų tarpe, užtat nymphomanija suaugusių moterų tarpe šiandien ne visai retas apsiereikimas.

Atsiradimą guzų moteries gimdoj bandoma irgi lytiniam moteries susilaikymui priversti. Bet užmirštama, kad gimdos guzų atsiradimas ne vedusių moterų tarpe daug daugiau prasiplatinęs, nē nevedusių ir vaikų neturinčių tarpe.

Tas pats ir su hysterija. Daug daugiau hysterikų apsiavedusių moterų tarpe, nē nevedusių merginų. Tvirtinama irgi, kad išbalę, mažai kraujo turinčios merginos apsiavedę ir nešėios pastoję pražydi lyg rožės, skaitaveidėmis tampa; tos gi, kurios neapsiveda, ar lytinio susijimo vengia išbalę suvysta. Gydytojas irgi labai gerai žino, kad ne kiekviena išblyškusi mergaitė apsiavedus raudaveide pastoja.

Aš paliečiau susilaikymą nuo lytinio susijimo šiek tiek plačiau, nes aplamai labai plačiai yra išsiskėjęs minioj pažvalga, kad susilaikymas nuo lytinio susijimo yra labai žmogaus sveikatai kenksminga ir kad iš tos priežasties daugelis, ypač, vyrų nenori apsivesti, manydami, kad jų sveikatai daug pakenks, jei jie kelis mėnesius žmonai nešėja esant bus priversti nuo lytinio susijimo susilaikyti. Antra, ne stoka ir tokių gydytojų, kurie šiame atsitikime lengva širdžia pataria vyruai pas kitą moterį lytinio pasitenkinimo ieškoti, užmiršdami, kad vyras gali labai lengvai tada lyties ligomis užsikrėsti, iš to gi visas šeimynos gyvenimas pairi gali. Iš viso to, ką aš aukščiau pasakiau kiekvienam turės būti aišku, kad apsiavedę ne delei to gali tikėtis

ir jų už tai turite gailėtis ir koregčiauusiai stengtis savo klaidą pataisyti.“

Kaltę gi iš „T.“ redak. pavaduotojo pusės žinučių Rinkėjas mato tame, kad pavaduotojas parašė straipsnelį apie Narusevičiaus, kaip Lietuvos atstovo Amerikon atvykimą ir iš-reiškė tai, ką daugelis Amerikos lietuvių pažangiųjų rengiamų mass-mitingų pasakė. Neabejojame, kad ne viename tokių susirinkimų ir pats žinučių Rinkėjas dalyvavo ir pasisam-gėdamas kačiutėmis priešais Liet. smurtininkų žygius plojo. Už tai mums nepriseina jaustis kaltais.

Beje, kaslink to straipsnelio yra dar ir kita medalio pusė: „Laisvė“ už tą straipsnelį „Tėvynei“ vadina fašistams parsidavusia. Todel mes tik tiek galime pridėti, kad: „Ar eisi per dvarą, ar ne — visviene gausi mušt.“

„Eltos“ oficialiu pranešimu, gruodžio 1 d., 1926, Lietuvoje svetimų šalių piliečių (įimant ir Klaipėdos kraštą) gyveno 13,334. Pagal tautybes jie sekamai dalinasi: Amerikonų (Amerikos piliečių) 174, anglų 95, austrų 75, belgų 3, braziliečių 3, čekoslovakų 77, danų 51, estų 76, italų 29, latvių 1,748, lenkų 18 (? „T.“), meksikiečių 1, norvegų 4, holandų 6, palestiniečių 5, persų 1, francuzų 19, rumunų 18, rusų 86, finų 23, švedų 53, šveicarų 65, vokiečių 2,411, vengrų 11, grekų 3, dancingiečių 4 ir 8,275 be pilietybės, kurie gyvena su taip vadinamais Nanseno pasportais.

Berlino žiniomis, Kauno apskrities karinis komendantas praneša, kad tik jo viename apskrity ruošiamą 70 komunistų byla. Tokių bylų visoje Lietuvoje, matoma, sieks keli šimtai.

Willmerdinge, Pa. suareštuotas M. J. Zaldokas. Jis kaltinamas platinime komunistinės literatūros ir agitavime nuversti valdžią. Kiek tie kaltinimai teisingi, nežinia, tačiau kaltinamasis pastatytas po didele, 10,000 dol. kaucija. Zaldokas yra gerai žinomas komunistų darbuotojas-kalbėtojas chichagietis.

Pagal „Eltos“ Paryžiuje dabar randasi trys lietuvių rašytojai: J. Petrėnas, Petras Tarulis ir Augustas Grišius. Jie visi yra Lietuvos švietimo Ministerijos stipenduojami ir studijuoja literatūrą. Šie vyrukai yra priimti į Tarptautinę Laikraštinių Uniją Paryžiuje. Be šių Paryžiuje dabar randasi ir Petras Vaičiūnas, taip gi Liet. švietimo Min. stipenduojamas, kaip dramaturgas. Kiek laiko anksčiau Vaičiūnas buvo Milane, Romoje ir kt. Italijos miestuose.

(Daugiau bus)

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji.
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

KEITIMAS PAVARDŽIŲ.

Amerikos lietuviuose įėjo madon keitimas pavardžių. Tai, ypač, tingai, praktikuoja čia augę jaunimas.

Kad liet. pavardžių yra nepritepinamų Amerik. gyvenimui — niekas to neginys. Bet tos netikusios pavardės, daugiausia, yra lenkiškos kilmės. Pavardės, kurios baigiasi „vski“, arba „vich“ lietuviams nepridera; jos yra lenkiškos. Jas, būtinai, reikia keisti. Tokias pavardes galima iškeisti galunėmis: „skas“, „skus“, „as“, „us“.

Keičiant bet gi savo pavardę, reikia neužmiršti, kad ta pavardė netaptų visai nežinomos tautybės padaru, nes kai kurie savo pavardes taip „nukeičia“, kad lietuviškumo jose visai nelieta. Pavyzdžių yra daug. Butent: Višniauskas pasivadiną Cherry, Dudauskas — Dudd, Miekevičius — Michell, Sagevičius — Savage ir tt.

Tokis „keitimas“ labai netinkamas. Juk šitos pavardės galima buvo sekamai pakeisti: Višniauskas — Višnius, Dudauskas — Duda, Miekevičius — Mickus, Sagevičius — Sagus. Taip pakeičiant, pavardės paliktų ir gražios, amerikoms lengvai ištariamą ir lietuviškos.

Jaunuoliams patartina pavardžių darymo vengti. Suambrinimas pavardės jums garbės nedaro. Jei jūs norite būti lietuviams, tai ir jūsų pavardės turi būti lietuviškos. Tik lietuviškomis pavardėmis jaunuolių galima lengvai išsivietinti tarp lietuvių. Žmonių tautybę dažniausia pavardėmis nuspėjama. O lietuviams kiltant svetimtaučiuose ir reikėtų stengtis, kad jaunuolių pavardės būtų lietuviškos.

Reiktų tai neužmiršti.

Baisus Žiedas

Rašo Ona Jurkiutė,

SLA. 38 Kp. Jaunuolių Mokyklės Mokinė.

Kartą gyveno tula mergaitė, var du Alena, kuri buvo labai neteisinga — mylėdavo meluoti. Motina nežinojo, ką daryti, kad Alena nustotų melavus ir būtų teisinga mergaitė.

Vieną gražią vasaros dieną Alenos motina nuėjo į aukščių krautuvę ir paklausė pardavėjo, ar jis neturi tokio žiedo, kuris pasirodytų labai negražus kada Alena pradeda meluoti. Jis turėjo tokį žiedą. Alenos motina jį nupirko ir parnešus namo, padovanavo Alenai.

Sekančią dieną Alena nuėjo į mokyklą ir labai džiaugėsi savo nauju žiedu. Mergaitės, pamatę žiedą, pradėjo klausinėti, kur Alena jį gavo?

Alena atsakė:

„Radau...“

Kaip tik Alena spėjo tai pasakyti, žiedas tuojau pasidarė labai guzuotas ir jame matėsi laukiniai žvėrys.

Tai pamačiusios, visos mergaitės pradėjo rekti. Alena ir gi persigando ir neišpasakytai paraudo.

Apie šitą baisų nuotikį, parėjusi namo, Alena papasakojo savo motinai. Motina Alenai paaiškino, kad šitas žiedas nupirktas tik todėl, idant ji nustotų melavusi.

Nuo to laiko Alena jau niekad niekad nemelavo: buvo teisinga ir gera mergaitė.

Lapė ir Vynuogės

Vieną karštą dieną ištroškusi Lapė vaikiojosi apie sodną ir, priėjusi prie vynuogių medžių, pamatė kabančias augštas ant šakų išsirpusias uogų kekes.

— Tos uogos gali užgesinti mano troškulį, — pamastė Lapė.

Pasitraukusi kelis žingsnius atgal, ji išsibėgėjo ir šoko augštin, bet nepagavo nei vienos kekės. Pasitraukusi vėl atgal ir tarusi: viens, du, trys! ji ir vėl šoko, ir vėl be pagedaujančių pasekmių. Jinai dar ir dar bandė pagauti nuo šakos gundinusi ją vaisių, bet, pagalios, paėjo šalin ir, susiraukusi, sumurmėjo su didele panika:

— Aš maniau, kad tos vynuogės nunokusios, o čia pasirodo, kad jų visiškai tebėra dar žalių ir rugščių!

Langva yra nupeikti ką nors, ko negali pasiekti.

Katė ir Pelės

Vienus namus visiškai užviešpatavo Pelės. Išgirdo apie tai Katė ir pamastė:

— Štai kur man gera vieta!

Tai pagalvojusi, ji atėjo namuosna, apsigyveno juose ir vienval gaudė Peles vieną po kitą ir edė jas. Pagaliaus Pelės pamatė, kad blobai joms dedasi, tad nusprendė išsislapstyti skylėse ir nesirodyti iš jų.

— Žiūrėk tu man! išsislapstė! — nusisypsojo Katė, — reikia jos prigauti, kitaip nieko nelaimėsi!

Pamastė ji valandėlę, pamąsčiusi, užsilipo sienomis ant balkio ir nusikorė žemyn galva taip, kad atrodė nebegyva. Pamaži viena Pelutė išlindo iš skylės ir pamatė Katę pasikorus.

— Aha, — ji sušuko: — nėra abejonės, kad tamsta, poniute, esi labai gudri! Bet ir mes nekvailos: neprigausi! Gali pavirsti ir į pelų maišą, jei nori, mes visviena artyn neisime, tad ir nepasigauti mus!

Kad ir nekalčiūsiu apsimestų tas, ką susekei esant pavojuingai, — neapgaus tavęs, jei esi gudrus.

Tabakas

(Pomeranų pasaka)

Tabaką velnias prasimanė, tik ilgai slėpėsi nuo žmonių. Vieną dieną vienas ukinkas pamatė velnią lauke kokį augalą sodinant. Ukinkas, nepažinęs augalo, susidėmėjo ir paklausė: „Ką čia, velne, sodini?“

— „Tu to ilgi gyvas nesužinosi“ — atsakė velnias. Ukinkas supykė ir sušuko: „Ką tu žinai, tą ir aš žinau! Kiek tu esi gudrus, tiek ir aš!“ — „Taip? Einam lažybų!“ — pasiūlė velnias: „Jei per tris dienas išspėsi augalo vardą, gausi tą lauką su visa kuo, kas lauke auga; jei ne, tai turėsi atiduoti man savo kuną ir sielą.“ Ukinkas buvo atkaklus ir sutiko eiti lažybų. Bet jau beeiinant namo jam pasidarė baisu, o kai parėjo, tai nei gerė, nei valgė.

„Kas tau, tėve?“ — paklausė šeimininkė. — „Vai, motin“, — pasisakė jisai, — „atsitiko su manim nei šiaip, nei taip“. Ir pasakojo viską, kaip kas buvo. Šeimininkė tarė: „Jei tik tiek, tai gerk ir valgyk ir buk ramus: aš jau įspėsiu augalo vardą“. Tuojau nusirėdė ir įlipo į deguto bosą; paskui praardė patalus ir išsivoliojo plunksnose. Nuėjus į lauką, kur augo nežinoma žolė, činė bėgė tarp ežių, palenkus galvą, lyg norėdama lapus rašyt. Kai tatau

pamatė velnias, atbėgo baidyti paukščio, plojo delnais ir šaukė: „Štiš tu, didysis paukšti! Ar neisi laukan iš mano tabako! Štiš, štiš, štiš!“

Moteriškai to pakako; ji skubiai nubėgo namo ir pasakė vyrui, kaip vadinasi velnio augalas.

Kai atėjo trečioji diena, nelabasis jau džiaugėsi laimėjęs sielą, šaipėsi visu veidu ir pagaliau paklausė ukinką, kuo vardu jo augalas. „Tabakas“, — pasakė ukinkas.

Taip velnias pralaimėjo lažybas ir turėjo sugrįžti į pragarą be sielos; o žmogus gavo visą tabako lauką. Nuo tada pradėjo žmogus auginti tą velnio žolę.

Vertė Munė.

PRIE DARBO JAUNIME!

Prie darbo, jaunime, —
Prie darbo visi,
Tik dirbdamas, trusdams
Tu laimė atrasi!

Prie darbo sustoję,
Mes dirbkim tvirtai,
Ir pareigas savo
Atlikim šventai.

Svajonėm's auksinėm's
Mes ateiti pinkim,
Ir meilę žmonių
Visuomet platinim.

Su kardais į minią
Nereikia mums eiti,
Tik apšvietą-mokslą
Tarp jų paskleisti.

Tad kilnyjį darbą
Mes ateičiai dirbkim
Ir kelią lietuviams
Mes rožemis klokim.

K. Kindaras.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

BROOKLYN, N. Y.

SLA. 38 Kp. Mokyklėlė ir Jaunuolių Kuopelė.

Minimos kuopos Jaunuolių Mokyklėlė gyvuoja gerai. Mokinų yra arti 100. Pamokos visi lanko su pažymėtina energija. Po Naujų Metų organizuojant naują klesą, kai be matant ta klesą išaugo iki 20 jaunuolių. Berniukai ir mergaitės, kurie šią mokyklą pradeda lankyti, iš jos nesitraukia, bet energingai lanko ir mokinasi. Tikimas, kad šita mokykla bene bus pirmutinė savo didumu ir tvarka tarpe visų SLA. esančių mokyklėlių. Tai reikia duoti darbės mokyklos komisijai ir mokytojams.

Pirmai, kuomet šita mokyklėlė buvo 83 kp. globojama, bandyta organizuoti ir jaunuolių kuopa. Tai, kol kas, žymių pasekmių neparodė. Kas tame kaltas, sunku būtų pasakyti. Vienok pastaruoju laiku vėl reiškiasi noras jaunuolių kuopelės organizavimą atnaujinti. Rodos yra keletas narių mokyklėlės mokinių tarpe. Reiktų tik gyvai šitą klausimą pagvildinti tarpe mokinių, išaiškinti tėvams ir čia visai lengvu būdu galima kuopelę suorganizuoti. Aš tikiu, kad šitai bus padaryta labai greitai ateity, nes jau ir dabar nekurie mokiniai šiuo reikalu labai susiinteresavę.

Mokiny.

BROOKLYN, N. Y.

Gal prisidės prie SLA.

Tenka girdėti, kad Brooklyno Jaunų Vyrų ir Jaunų Lietuvių Draugijos nesitolina prigulėti prie SLA. Butų gerai, kad kas iš vietinių SLA. narių tuo reikalu su minėtų draugijų nariais bei komitetais pasikalbėtų.

Šiose draugijose yra arti poros šimtų gražaus, sveikais lietuviškai nusistatę bei darbštus jaunimo. Juos prikalbinus prie SLA., ir jiems patiems ir SLA. būtų didelė nauda.

Girdėjau, kad sekančiame Jaunų Vyrų Lietuvių Draugijos susirinkime šitą klausimą nekurie nariai patys rengiasi iškelti. Linkėtina geriausių pasekmių rimtai ir šalta apie tai pasitarti. Mano ypatinga nuomone, šita draugija, prisidėdama prie SLA. padarytų vieną iš rimčiausių žingsnių savo gyvenime. O kadangi šios draugijos pirmininku yra p. J. Ginkus, kuris jau daugelį metų priklauso prie SLA. ir jame žymiai darbuojasi, todėl, aš manau bus prieita prie labai džiuginčių pasekmių.

Mokiny.

Mergytė Rožinės Spalvos Rubuose

(Iš pasakojimų apie nepaprastą).
Vertė Leonas Vitkauskas.

(Tąsa iš pereito num.)

III.

Kredigui atidarė duris augštas išblyškęs vyras juodame švarke. Visa to žmogaus išviršinė išvaizda kalbėjo apie sunkų sielvartą, užgulų jį.

Švarkuotas žmogus buvo baisiai nustebintas, kuomet Kredigas ištare savo vardą ir pareikalavo nuvesti pas ligonę. Betgi tuetuoju atsipekėjo ir sugėdintai suerzėjo padėdamas profesorui nusivilkti sermėga.

Darydamas niurią išvaizdą, įėjo Kredigas į ligonės kambarį. Čia jo klausą nemalonai palietė keno tai verksmas, ėjęs iš gretimio kambario. Tai buvo beviltingo nusiminimo nuliudę klyksmas.

— Jeigu gali tamsta, nutildyk tą verkėsmą, — susiraukė profesorius, — jis kliudo.

Išblyškęs žmogus puolė iš kambario. Verksmas už sienos nuščiuvo. Kredigas patraukė pečiais ir nuėjo prie ligonės.

Iš pirmo pamatymo profesorius suprato kame dalykas: viena iš sunkiausių moteriškų ligų. Buvo reikalinga greita operacija — viena iš tų operacijų, kurių, be Kredigo, niekas nedrįso daryti.

— Mergytė turėjo tiesą, — balsiai pamane jis, — pradarydamas laikytuvą su įrankiais.

Nuo to momento, kaip kambarį lancetai, ir iki galo suspindėjo sudėtingos operacijos, Kredigas, pagal savo paprotį, buvo darbo hipnoze. Jis griežtai, trumpai įsakinėjo švarkuotam žmogui, pamainiusiam dabotoją, ir tvarkėsi tuo valdančių balsu, kaip tą darė savo klinikoje.

Pusantros valandos darbo praėjo, kaip akimirksnis, palikę po savęs kuninų nuovargį. Ligonė buvo vėl paguldyta į patalą.

— Tamstos žmonai — pavojaus nebėra, — tarė Kredigas išblyškusiame žmogui, tvarkydamas įrankius, — tuo tamsta turi būti dėkingas tikėtai savo dukrelei. Tarpe kita, kame ji?

Paskutiniai lašeliai krauja nubėgo nuo išblykusio žmogaus veido. Jo lupos sudrebėjo ir išsikumpino į verksmą išvaizdą.

— Dukrelei, profesoriau? Mano dukrelei?

— Na, tamstos tai dukrelė, ar ne — nežinau, — piktai atsakė Kredigas. — Aš taip pamaniau... Žodžiu, aš kalbu apie tą mergytę, kuri atsiųsta pas mane. Aš noriu matyti ją, tą mergytę rožinės spalvos rubuose.

— Rožinės spalvos?

Išblykusio žmogaus akys išsiplėtė. Jis umai atšoko ir žiūrėjo į profesorį beveik beprotišku žvilgsniu... Jo lupos balo...

— Rožinės spalvos? — beveik beprasmiškai pakartojo jis.

Kredigas nieko negalėjo suprasti, ir tas jį suerzino.

— Na taip, mergytė rožinės spalvos rubuose, — trypdamas iš pykčio koja, šukterėjo jis.

Išblyškęs žmogus kiek atsipekėjo, bet jo lupos kumpinosi, lyg kad iš kokio tai vidujinio skausmo.

— Čia koks tai nesusipratimas, profesoriau, — pralepėjo jis. — Sunkus nesusipratimas... Aš galiu tamstai parodyti mūsų vargę mergytę... Įeik tamsta į šį kambarį...

Ir tai sakdamas, išblyškęs žmogus atidarė duris į gretimą kambarį.

Švituojanti šešėliai — juravimas nuo žvakių liepsnos — sumirksėjo į atidarytas duris. Kas tai šalta suspaudė profesoriaus širdį ir apšaldė smegenis.

Jis įėjo į kambarį, klausydamas kokios tai keistos, nesuprantamos jėgos.

Jame buvo pustamsė, žibėjo žvakės augstose žvakidėse, ir rožinės spalvos vaikiškas karstas stovėjo pakilime tarpe jų drebantių ugnių.

Kaip letargijos apimtas, vis su tuo pačiu baisy jautumu šalčio sieloj, Kredigas priėjo prie karsto ir pakėlė šydą, dengusį kuną.

Tarpe užbertų ant pagalvio hiacinčių gulėjo išblyškęs veidukas su glandžiai užmerktomis akimis. Puošnus rožinės spalvos rubelis gulė liesutį pavidalėlį ir metė šviesius atspindžius į vaškinį mirusios veiduką.

Tai buvo ji — maža prašytoja. Ir, lyg kad per vatą, iš syk užpildžiusią ausis, profesorius išgirdo drebantį tėvo balsą:

— Ji mirė vakar — mūsų vargšė Lili. Ji dvi savaites kentėjo, ir liga buvo neišgydoma... Bet tamsta tą žinai, profesoriau...

* * *

Daktaro R. psichiatrinėje gydykloje ir dabar randasi keistas ligonis.

Jis nuolat rašo kokią tai filosofinį traktatą, bet nesuskaitomose popierose lakšteluose, jo išrašytuose, kartojama visuomet vienas ir tas pats:

Medžiagininkas mokslininkas, pasiekęs mokslo gelmių, tveria pasaulėstatą šaltą, kaip spindėjimas lanceto, ir ramiai — užbaigtą, kaip mašiną.

Toje mašinoje logika ir griežtai patikrinti faktai kabinasi vienas už kitą, kaip laikrodžio ratukai; čia nėra vietos niekam atsitiktinam, niekam neišaiškinamam.

Bet kvėpavimas besieninia juntamas iš syk, ir nereikšmingai sustoja lyginti esamą. Logiškos išvados ir proto kombinacijos pakara nereikšmingais skarmalais... Pasaulėstata griuva...

Žalios Brolijos gatvė 17... 17... 17... Rožinės spalvos rubuose. Taip, paslaptis — rožinė spalvoje.

Ir pertraukdamas toj vietoj rankraštį, ligonis šokta iš vietos ir — skubiai renka išvaizdinamus chirurgijos įrankius. Jis skuba operacijon.

Ligonis skaitomus neišgydomu. Kaunas, 1926 m.

PASAULY VIENAS.

Rasos nukrito
Auštančio ryto —
Ilgai lukėtos,
Gėlės žadėtos
Man dovanotos —
Visos nuvyto...

Šiandieną vienas
Pasaulį klystu...
Daug iškentėjęs,
Ašarų liejęs...
Vėliai tamsybėj
Vargą kenčiu...

Baronas.

JAUNAM SKRAJUNUI.

Pamylėjau erdvių plotį,
Laisvę ir sparnus;
Žemės plotai ukanoti,
Man, jei kilti, tai skrajoti —
Stebinti visus.

Bet iškilęs į augštybę,
Pridabok sparnus,
Kolei saulė nesuvystė...
Nes, kitaip, drąsi jaunystė
Apraudota bus.

Aras.

Į UŽBURTĄ ŠALĮ.

Į užburta šalį
Neilga kelionė —
Kupina grožybių,
Lyg sapnų svajonė.

Ant baltučių tako,
Snaigiu nubarstyto,
Iš naktinės rūmų
Žvaigždės nusirito.

Griežia, groja minant
Žaigždės sidabrinės,
Jaunas džiaugsmo juokas
Skamba iš krutinės.

Šaltis ir pusnynus
Susizarstė sniegas,
Kur gegužės burtai
Sužavėti miega.

Užmigdytą sodą
Eidams palytėjo —
Ir baltais žemėnugais
Pušys pražydėjo.

Eitum taip be galo
Per šviesius pusnynus,
Pro kerus šarmotus
Taką prasimynus.

Putinas.

(„Vainikai“)

SUSIVIEN. LIET. AMER. CENTRO ORGANIZATORIAUS DARBUOTĖ

Darbo Pradžia.

Kaip kiekvieno darbo pradžia yra sunki ir umu laiku negalima ką nors labai žymaus nuveikti darbą pradėjus, taip lygiai yra ir su S. L. A. Centro organizatoriaus darbuote. Darome pirmus bandymus ir kol kas tegalima vien dirvą rengti, galimybes tokiam darbui tirti ir ateities žygiams planus ruošti.

Vienok galima pasakyti tiek, kad vieno mėnesio patyrimai rodo gražią ir pelningą ateitį SLA. organizacijai iš tokios darbuotės. Kuomet šitas darbas iš Centro bus pakartojamas vėliausiose pačiose kolonijose, kurias dabar tenka atlaikyti Centro organizatoriui, tuomet jau bus visai kiti daviniai mūsų pastangų. Dabar praeina beveik visos laikas pašvęsti prakalboms ir išaiškinimams SLA. tikslų ir to naudose, kurių turėtų tėti ir jų vaikai kartu prigulėdami prie Susivienijimo ir bendrai veikdami. Tiesioginiai organizatyviam darbu laiko beveik nebelieka, kuomet kiekvieną dieną praeina prakalbas sakyt. Bet be prakalbų, be platesnio viešo paaiškinimo to svarbaus reikalo vargiai būtų įmanomas ir pats darbas tarpe jaunimo, ypač to kio amžiaus jaunuolių, kurie dar išimtinai priguli nuo savo tėvų ar globėjų.

Bet ir prakalbos SLA. reikalais gali atnešti reikiamos naudos tik tuomet, kai jas lanko skaitlinga publika. Iki šiol Chicago ir jos apylinkių kolonijose SLA. kuopų rengiamas prakalbas lanko netaip jau skaitlinga publika ir todėl tos mūsų pastangos negali atnešti tiek naudos organizacijai, kiek jos būtų jei skaitlingi tie mūsų susirinkimai būtų. Todėl ir praeina atkreipti gerbiamų SLA. darbuotojų dėmesį į tai, kad jie pasistengtų kuoplačiausiai išgarsinti SLA. kuopų rengiamas prakalbas ir į jas sukviešti kuodaučiausiai publikos.

Su šiuo „Tėvynės“ numeriu įvedant pastovų Centro organizatoriaus darbuote apibūdinti skyrių, teks smulkmeniškai aprašyti kiekvienos SLA. kuopos pasidarbavimas ir dedamos pastangos jaunimo organizavimui. Taipgi galėsime pakalbėti kur ir kokios galimybes tokiame darbe yra ir ko galima tikėtis ateityje šituo žvilgsniu. Pirmiausiai praeina pabrėžti tik abelinas faktas, kaip Chicagoje ir apylinkėse visuomenė atsineša į Susivienijimo pastangas jaunimo organizavimo klausimu.

Lietuvių Gyvenimo Milžinas.

Kam neteko kiek ilgesnį laiką pagyventi Chicagoje, tas nežino ir nė mažiausio supratimo neturi apie šią didžiulę lietuvių koloniją. Visiškai neprisidėję pasakodamas, kad Chicago yra Amerikos lietuvių kultūrinio ir mediaginio gyvenimo milžinas. Čionai lietuviuose glūdi didelė jėga ir prie tinkamų sąlygų mūsų Susivienijimas gali tikėtis šios jėgos žymios dalies prisidėjimo prie svarbiųjų mūsų organizacijos darbų. Čionai yra ir intelektualis lietuvių gyvenimo branduolis ir mediaginis išgalės. Suprantama, tokiose sąlygose ir lietuvių čionai gimę ir augę jaunimas nėra taip toli atsiskyręs nuo lietuvių gyvenimo, kaip kituose didmiesčiuose. Todėl čionai yra labai graži dirva Susivienijimui skleisti savo svarbiuosius ir naudingus kiekvienam lietuviui tikslus tarpe jaunimo ir taip pat galima tikėtis artimoje ateityje kelių tukstančių naujų narių ir iš tos lietuviškos visuomenės tarpo, kuri dar nėra pilnai apsupažinusi su mūsų organizacijos tikslais ir jos naudingumu Amerikos lietuvių gyvenimui.

Mūsų Susivienijimas galėtų lengvai šito pasiekti Chicago lietuvių gyvenime tik reikia sudaryti tinkamos sąlygos tokiame darbe ir planingai prie to eiti. Taipgi apart visų kitų darbų Susivienijimo reikalais Centro organizatoriui praeina ir šitais klausimais padirbėti Chicagoje, butent pasitarimais su vietiniais veikėjais reikia ieškoti tų sąlygų ir planų, kad Susivienijimo reikalais veikimas Chicagoje užimtų jam prideramą vietą.

Vasiškas Susivienijimui Pritarimas.

Teko jau susitikti šimtus Chicago lietuvių ir nei iš vieno negirdėjau pasipriešinimo SLA. organizacijai ir jos užmąnytiems darbams. Priešingai — kiekvienas tam širdingai pritaria ir pažada savo pagalbą ant kiek tai bus galima. Taipgi reikia pasakyti, kad Chicago lietuviai yra labai drauginę, atviri ir širdingi žmonės. Ir šitos gražios ypatybės lygiai yra tarpe inteligentijos ir paprastosios liaudies. Tai stačiai nuostabu, ypač pripratusiam prie New Yorko suoliais bėgančio ir gana žiauraus gyvenimo, kad didmiesčio gyventojai galėjo išlaikyti tas gražias lietuvių ypatybes kaip nuosirdumą, atvirumą ir draugingumą.

Taigi kuomet šitoki nuosirdus žmonės pritaria Susivienijimo užmąnytiems darbams ir net savo pagalbą pažada, tad ir galima tikėtis, kad su laiku Chicagoje Susivienijimas suvaidins labai žymų vaidmenį netik padidės Chicago lietuvių gyvenime, bet ir abelnai visoje mūsų organizacijoje.

Jaunimo organizavimo reikalui prie SLA. teko pasikalbėti tiek su atskirais veikėjais, tiek su įvairiais bureliais veikėjų ir prakalbose. Buvo sukvietas net oficialis veikėjų pasitarimas jaunimo organizavimo reikalui ir visi gyvai pritarė tam Susivienijimo užmąnyti. Šitas pasitarimas įvyko vasario 10 d., kuriame dalyvavo apie 30 veikėjų, prigulinių prie sekamų SLA. kuopų: 36, 129, 134, 208 ir 183. Pasitarime dalyvavo ir keletas jaunuolių ir visi pritarė ir sutiko, kad butinas reikalas jaunimą traukti prie SLA. organizacijos. Tuo reikalu plačiai išsireiškė ir daug naujų, naudingų minčių pasakyta. Taipgi ir atskiri asmenys pasikalbėjimuose tam širdingai pritaria ir niekur dar nebuvo pastebėta bent kokio nepritarimo prakalbose, kuomet nuodugnai perstatai tėvams kas galima pasiekti patiems ir su vaikais prigulint prie Susivienijimo ir bendrai veikiant. Žodžiu, Chicago lietuviuose yra visiškai pritarimas Susivienijimo užmąnyti organizuoti jaunimą prie mūsų organizacijos.

Darbas Jau Pradėtas.

Butų labai neteisinga jei kas manytų, kad Chicagoje iki šiol nebuvo rupintasi ir dirbta jaunimo organizavimui prie SLA. Šitas svarbus ir butinas klausimas jau buvo apkalbamas ne vienos kuopos susirinkimuose ir taipgi buvo daromi net žingsniai, kad sudarius jaunuolių kuopas. Taipgi prieš tris mėnesius galutinai susikūrė čionai jaunimo atskira kuopa, kurios suorganizavimui daugiausiai pasidarbavo Jaunuolių Orchestro vadas ir nenuilstantis darbuotojas tarpe priaugančio jaunimo gerb. J. Grušas. Jo vadovaujamas Jaunuolių Orchestras virto SLA. 183 kuopa ir didžiama orchestro narių jau pastojų SLA. nariais, o kiti žada prisirašyti prie Susivienijimo artimoje ateityje. Taipgi yra pradėta priuošiamasai darbas prirašymui prie Susivienijimo vaikų draugijės Jaunoji Birutė. Taip pat ir šiaurinė miesto dalyje gyvuojanti vaikų draugijė „Bijunelis“ jau prisidėjo prie SLA. 226 kuopos. Dabar ši kuopa turi rodos viršaus 50 narių jaunuolių kuopoje. Tai bene bus skaitlingiausia visame Susivienijime jaunuolių kuopa.

Šitie faktai aiškiai liudija, kad Chicagoje jaunimo organizavimui prie SLA. jau buvo ir pirmiau širdingai rupinamasi. Taip pat yra tikimasis artimoje ateityje sudaryti dar vieną iš čionai augusio jaunimo, kuopą didžiųjų skyrius. Šitas sumanymas padaryta Centro organizatoriui pasikalbėjus su nekuriais jaunuoliais ir žymiaisiais mūsų veikėjais. Abelnai paėmus yra gražios perspektyvos Susivienijimo atečiai didžiulėje Chicagoje, tik prieš ateityje dar pasidarbauti kaip Centru, taip ir vietos veikėjams, kad tuos gražius užmąnyms gyvenimui įkūnyti. Ir visiems bendromis jėgomis ir sutartinai dirbant lengvai to pasieksime. Vasario 21 d., 1927.

CENTRO ORGANIZATORIAUS MARŠRUTAS.

Galutinai dalykams paaiškėjus, Centro organizatoriaus darbo maršrutas susitvarko maž daug sekamai. Iki kovo 6 d. Chicagoje ir jos artimoje apylinkėje. Nuo kovo 6 d. iki 17 d. skiriama 12-tam apskrīčiui ir W. Frankfort, Ill., apylinkė. Taipgi tarpe 17 ir 19 d. kovo skiriama St. Louis, Mo. ir E. St. Louis, Ill., kuopoms.

Nuo kovo 19 d. iki balandžio 1 d. skiriama 9-tam apskrīčiui ir Springfield, Ill., apylinkė. Taipgi buvo manyta, kad bus laiko aplankyti ir kitas kuopas, kurios toliau gyvuoja nuo Springfield ir reikalaus Centro organizatoriaus pagalbos ir patarnavimo.

Nuo balandžio 2 d., iki 10 d. skiriama 10-tam apskrīčiui ir Kenosha—Racine, Wis., apylinkė.

Nuo balandžio 10 d. iki 20 d. skiriama Michigan valstijoje gyvuojančioms SLA. kuopoms ir butų geistina, kad jos atskreiptų prie organizatoriaus susitarimui delei planų ir galutinio laiko darbuotei.

Jei laikas ir kitos sąlygos pavels, tai gal kelias dienas teks praleisti So. Omahos, Nebr., apylinkėje, jei paaiškėtų, kad tenai galima suorganizuoti naują SLA. kuopą tokiose kolonijose, kur gyvuoja bent kiek lietuvių ir nėra dar SLA. kuopos. Taipgi reikia žinoti kaip arti yra kitos SLA. kuopos nuo So. Omahos.

Likusios bal. mėnesio dienos skiriamos Ohio Valstijos SLA. kuopoms, pirmiausiai pradedant su Cleveland apylinkė, o vėliaus vykstant į Daytono apylinkę.

Gegužio mėnesio vydurys, ar gal kiek anksčiau skiriama Pittsburghui ir apylinkė.

Tai maž daug planas Centro organizatoriaus darbuotei prieš prasidėjimą vasaros sezon. Čionai pranešta tik abelnai pažymėtas laikas tose vietose, kurioms nėra nustatytos dienos ir teks tartis su kuopų darbuotojais jais delei nustatymo galutinai. Tik kiek vėliaus bus galima galutinai nustatyti laikas kiekvienai apylinkėi ir todėl būtų geistina, kad čionai pažymėtų vietų ir kuopų, bei apskrīčių darbuotojai pasistengtų kuogreičiausiai pranešti kiek Taigi visi lietuviai kviečiami laiko užimti jų apylinkėse užtrukti su organizatyviniu darbu, vien tik skubotai jį pajudinus ir sutvarkius. Mat laikas neleidžia kiek ilgesniam laikui apsisistoti vienoje vietoje, kad rimtai padirbėjus patį organizatyvį darbą.

Jei laišškai pasiektų Centro organizatorių iki kovo 6 d., tai siųskite juos stačiai žemiau pasirašusiam sekamam adresu: 3210 So. Halsted St., Chicago, Ill. Vėliaus organizatoriui rašomus laiškus siųskite į Centrą: 307 W. 30-th St., New York City, nes tuo tarpu negaliu nurodyti pastovaus adreso.

S. E. Vitaitis, SLA. Centro organizatorius.

CHICAGO HEIGHTS, ILL. PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu, kad SLA. 255 kp. rengia SLA. centro organizatoriui, S. E. Vitaičiui, prakalbą, kurios įvyks kovo 4 d., svetainėje po numeriu 1444 Wenthworth Ave. Pradžią 7 val. vakare. Draugai ir draugės malonėkite atsilankyti ir išgirsti gerą p. Vitaičio prakalbą. Taigi nepraleiskit šios progos. Vitaitis daugiausia kalbės Amerikos lietuvių jaunimo organizavimo prie SLA. klausimu.

Org. J. Albuskis.

S. L. A. REIKALAI

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

WORCESTER, MASS.

318 Kp. Darbuotė.

Antras šių metų SLA. 318 kuopos susirinkimas, įvykęs vasario 6 d., buvo skaitlingesnis ir už pirmąjį. Matyt nariai pradėjo labiau įdomaut organizacijos veikimu.

Šiame susirinkime priimta 18 naujų narių — šeši suaugę ir dvylika vaikų. Vieno organizatoriaus, p. Mozuraitio, darbuote prirašyta 5 suaugę ir visi vaikai.

Kuopos pranešimuose, sužinota, kad nuo rengtos vakarienės liko \$75.25 gryno pelno. Širdinga padėka buvo išreikšta visiems kurie darbavosi vakariene suruošime. Nutarta neužilgo rengt kitą vakarėlį. Visas rengimo darbas palikta Veikiantajai Komisijai.

Susirinkimas pritarė W. L. Draugijų Tarybos rengimui Lie tuvos Nepriklausomybės švenčių paminėjimui. Kuopa, kaip Tarybos narys, dalyvaus parngime, kuris įvyksta vasario 20 dieną.

Baigiant susirinkimą, skaitymas laiškas nuo SLA. nario Juozo Raškevičiaus iš Bellevue, Alberta, Canada. Sušelpimui maldautojo — nario, surinkta \$7.11 aukų.

SLA. 318 Kp. Koresp.

CHICAGO, ILL.

Puikus Vakaras.

SLA. 226 kp. rengia su gražiu programu puikų vakarą, kuris atsisbus šeštadienį, kovo 4 d., Liuosybės Svetainėje, 1822 Wabansia ave. Šiame vakare kalbės SLA. gen. organizatorius gerb. S. E. Vitaitis. Aš žinau, kad Vitaitis pilnai pasirėngęs daug ką naujo pasakyti. Be to, bus puikus programos, kurį išpildys 266 kp. jaunuoliai. Šioje kuopoje randasi apie penkdesimtis jaunuolių, kurių tarpe gana daug puikiai išlavintų. Todėl nėra abejonės, kad programa gana gerai pavyks. Taigi visi lietuviai kviečiami koskaitlingiausiai atsilankyti, o busite pilnai patenkinti. Programai užsibaigus, griežė 226 kuopos orkestra, po vadovyte Birutės Briedytės. Publika galės šokti ir linksintis iki vėlyvos nakties.

J. Grigaitis,

226 kp. korespondentas.

WORCESTER, MASS.

Mokinasi Veikalą „Du Broliai“.

SLA. 57-ta kuopa jau mokina si veikalą „Du Broliai“, kurių veiksmų, penkių atidengimų dramą iš lietuvių gyvenimo Amerikoje, parašyta J. J. Zolp, kuris bus lošiamas subatos vakare, kovo 26 d., Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St.

Veikalas „Du Broliai“ yra vienas iš gražiausių teatrališkų veikalų lietuvių kalboje. SLA. 57-tos kuopos teatrališka komisija šio veikalo perstatymui yra surinkusi gabiausias Worcesterio aktorius, kaip tai: A. Maigalės, P. Tumosa, J. Šaloviejų, Diržienę, A. Bernotienę, Val. Paltanavičaitę, Gerdauskaitę, A. Gotautą, A. Bernotą, J. Bakšį, P. Rukšnaitį, J. Skliutą, P. Bacevičių, J. Norvaišą ir kitus. Todėl iškanksto galima sakyti, kad lošimas šio gražaus veikalo išeis gerai.

Worcesterio ir apylinkės lietuvių gaus progą pamatyti Amerikos lietuvių gyvenimo scenoje. Prašome įsitęmyti.

J. K. Šaloviejus, Teatro Komis. Narys.

CHICAGO, ILL.

SLA. 122 Kuopa.

Ši kuopa randasi Chicago dižinių Stock Yardų kolonijoj.

Nauja kuopos valdyba su naujais metais pradėjo šį bei tą veikti. Sausio mėnesio susirinkime paauskauta \$25.00 ponui Perzinskiui Republikonų partijos kandidatui į aldermanus. Ši auka kaip kam buvo priešin-gas, bet turėjo pereiti ten kur dauguma balsų buvo.

Vasario susirinkime tapo paauskauta \$5.00 iš kuopos izdo SLA. nariui Juozui Raškevičiui, gyvenančiam Kanadoj. Taipgi susirinkime nariai suaukojo \$15.05. Viso iš mūsų kuopos pasiūsta tam draugui \$20.05.

Taipgi nutarta vasarą parengti išvažiavimą į miškus; išvažiavimas įvyks 26 d. birželio. Kaip atrodo šis išvažiavimas rengiamas ne juokais. Musų gerbiamas iždininkas, A. Kuizinas, paauskavo auksinį laikrodėlį del išlaimėjimo. Taipgi iš kuopos paskirta virš 25 doleriai išlaimėjimo reikalams.

Mano supratimu, kuopos valdyba turėtų imti pirmoj vietoj be jokių atidėlojimų tą sunkiausią darbą, tai to nelaimingojo raugalo klausimą, nes ši kolonija yra garsiausia visoje Chicagoj. Čia reikalinga daug pasakaitų, daug aiškinimo mūsų broliams apie girtavimo blėdin-gumą.

P. Markunas,

Užrašų Raštininkas.

PITTSTON, PA.

Iš Kuopos Darbuotės.

Vasario 13 d. SLA. 7 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą ir be kitų kuopos reikalų, padarė vieną svarbų nutarimą — visas jaunuolių ir suaugusių skyrių persikėlimo lėšas apmokėti iš kuopos izdo, išskiriant daktaro egzaminą, už kurį persikeliantis jaunuolis turės pats užsimokėti. Musų kuopa svarstė šį reikalą nuodugnai, ir nutarė del to, jog pas mus buvo nuotikių kada jaunuolis sulaukia aštuoniolikos metų, norėdams pereiti į suaugusių skyrių, ir kada jam per naują reikia mokėti įsi-rašymo visas lėšas, tai jis kuopai ir SLA. pameta, atsisako prie SLA. prigulėti.

Toliaus sausio mėnesio susirinkime mūsų kuopa atkreipė dėmesį į A. Galinsko, mūsų kuopos finansų raštininko uolų ir pavyzdinę kuopai darbavimasi, ir šiame vasario mėn. susirinkime, suteikė dovaną — gražų čemadaną vertės \$12.00, sudėjimui ir užlaikymui kuopos knygu ir įvairių dokumentų.

Vasario 15 d. Lietuvių Piliečių Svetainėje mūsų kuopa turėjo balių. Susirinko jauni ir seni kuopos nariai ir buvo pavyzdingas šeimyninis pasilinksminimas. Po apmokėjimui visų išlaidų, kuopai liko pelno \$75.40.

Korespondentas.

MILWAUKEE, WIS.

Iš Kuopos Susirinkimo.

SLA. 177 kuopos susirinkimas įvyko 6 d. vasario. Atidarius susirinkimą, perskaicius ir priėmus protokolą, skaitymas laiškas nuo SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų komisijos kaslinio nelegalio išrinkimo 1927 m. kuopos valdybos. Perskaicius laišką, susirinkimas atšaukė nelegaliai išrinktą kuopos valdybą, įsako senajai kuopos valdybai užimti savo senąsias vietas, kol bus išrinkta nauja legalė kuopos valdyba.

Paskelbta naujos valdybos rinkimai 6 d. kovo. Senasis kuopos pirmininkas, p. V. Valatkevičius, užėmęs atgal pirminko vietą, nemandagiai pakolijo ne taip, kaip jis manan-

čius narius. Tai darė ne kokio įspūdžio.

Toliau raportuoja, kad 30 d. sausio SLA. 177-tos kuopos vaikučių kontesto baliuje nekurie matę A. F. Peletską šnekučiuojant su SLA. 328 kuopos darbuotojais p. Beržu ir tos kuopos sekretore p. S. Beržiene. Įtarė mus, buk mes norėjom „sugriauti kuopą“, ir norėjo mus nubauti. Tai netiesa. Bereikalingai mus puolote. Mes nieko panašaus nekalbėjom ir jei kuomet ką organizacijos reikalais kalbam, tai darom viešai.

Toliau buvusi kuopos sekretorius p. A. Šimanskas ir pirmininkas p. V. Valatkevičius reiskia jų nepasitenkinimą del tilpusio mano straipsnelio 4 num. „Tėvynės“. Mat pabaigoje minimo straipsnelio buvo pasakyta, kad sekretoriaus p. A. Šimanskio metiniam raporte neteko patęmyti už ką kuopos valdyba be kuopos nutarimo išmokėjo iš kuopos izdo buvusiame kuopos pirmininkui p. V. Valatkevičiui 5 dolerius. Kuopos sekretorius p. A. Šimanskas paaiškina, kad jis užėmė SLA. 177 kuopos sekretoriaus vietą 3 d. sausio 1926 m. ir kad tą pat dieną (3 sausio 1926) tie 5 doleriai buvo įtraukti į metinį raportą už 1925 m.; todėl tie 5 doleriai į jo raportą ir neįėjo. Tad tuomi paties p. A. Šimanskio paaiškinimu atitaisau tą netikslumą ir pareiškiu, kad p. A. Šimanskas su išmokėjimu 5 dolerių kuopos pirmininkui p. V. Valatkevičiui nieka bendra neturi. Nuo ašes turiu pasakyti, kad tas netikslumas priklauso ne man, bet pačiai SLA. 177 kuopai. Jei SLA. 177 kuopa prisilaikytų SLA. įstatų, t. y. duotų kožname kuopos susirinkime įeigų ir išmokėjimų apyskaitą, tai ir panašų netikslumų įvykti negalėtų.

A. F. Peletskas.

PATERSON, N. J.

SLA. 101 Kp. Darbuotė.

SLA. 101 kuopos susirinkimas įvyko 4 d. vasario. Iš raportų paaiškėjo, kad narys Jokubas Janulis iš ligonbučio jau parėjo ir yra viltis, jog greitai pasveiks.

Turtų sekretorius raportuodamas pažymėjo, jog finansų knygoje apyskaita labai prastai vedama, kad negalima net žinoti kiek kuopa turi pinigų, o apie išplaukas ir įplaukas tai nei kalbos nėra. Tą patvirtino ir knygu peržiūrėjimo komisija savo raporte.

Turtų sekr. įgaliota nupirkti knyga ir vesti finansus geroj tvarkoj.

Iš SLA. penkto apskrīčio konferencijos delegatai išdavė raportą. Susirinkę nariai delegatų raportą užgyrė vienbalsiai.

Sekretoriui pranešus, kad S. L. A. parys Raškevičius iš Canados atsišaukia padėti jam kovoti su jo priešu — liga, kuopa paauskavo \$10.00.

Susirinkimas padarė tarimą pakviesti SLA. 345 kuopą ir pasakiečių kuopą surengti bendrai milžinišką pikniką.

SLA. 345 kp. buvo atsilankę delegatai užkviesdami prisidėti bendrai parengti kokią nors pramogą. Po trumpo apkalbėjimo vienbalsiai nutarta prisidėti.

Puikūs tarimai! Tik ar mokėsime virš minėtus tarimus pasekmingai gyveniman įvykdyti. Bet manau nusiseks ir tai bus dar puikiau.

J. J. Dulkis,

SLA. 101 Kp. Koresp.

BUTTONWOOD, PA.

Iš SLA. 32 Kp. Veikimo.

Sausio 9 d. 1927 m., 2 valandą po pietų, F. Balziso svetainėje įvyko SLA. 32 kp. metinis susirinkimas, kuriame permaitinta kp. valdyba: pirm. Jonas Gudonis, vice-pirm. Franas Zailskas, finan. raštininkas Antanas Mackevičius, užrašų rašt. Vin-

cas Tamašauskas, išdėdintas Jonas Židziūnas, išdo globėjai F. Zailskas ir Petras Vaitkevičius, maršalka Jonas Kucas.

Reikia pasakyti, kad buvo gera valdyba ir praeitais 1926 metais, bet ir 1927 m. 32 kp. valdyba susideda ir iš teisingų darbščių žmonių, iš kurių galima tikėtis didelio pasidarbavimo delei labo SLA. organizacijos ir 32 kuopos. Malonu atžymėti, kad 32 kp. auga nariais ir turto. 32 kp. pradžioje 1926 metų turėjo tik 17 narių, o pradžioje 1927 m. jau turi 38 didelių skyriaus ir 8 vaikų skyriaus; viso narių turi 46. Taip pat ir su turto; pradžioje 1926 m. turėjo 25 dolerius, o pradžioje 1927 m. jau turi \$75.29. Tai yra malonu kad 32 kp. organizatoriai darbuojasi kiek išgalėdami delei viso labo SLA. mūsų org. Antanas Mockevičius prirašė naują narį Dr. V. M. Stulį, kuris išrinktas 32 kp. daktaru kvotėje. Dr. Stulius yra labai mandagus ir geras lietuvių prietelius; šioje aplinkoje jis visiems patarnauja kiek išgalėdamas netik laike nemaloms, bet ir viešame gyvenime.

Laikytame susirinkime 13 d. vasario SLA. 32 kp. nutarė, kad visi nariai ir narės turi būtinaitei susirinkimui, kuris įvyks 13 d. kovo ir paduoti savo atnauš finans. raštininkui, nes reikalui prisėjus ir neturint antrąsų lankytojams negalima liguonių surasti. Todel nariai nepamirškite, nes tai būtina reikalingas daiktas turėti visų atnauš.

V. Tamašauskas,
Užr. Rašt.

WORCESTER, MASS.

Netvarka SLA. 57 Kuopoje.

SLA. 57 kuopa, per paskutinius penkis metus, virto kaip ir kokiū simboliu viso Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — nesusipratimais narių tarpe. Jau visiems SLA. nariams žinoma, kad minima kuopa valdo kairė, ir man rodos, kol jie šita kuopą valdys, joje nesiliaus žeminimas SLA. narių ir bendrai visos organizacijos vardo.

Turbūt nebuvo vieno mato ar vieno mėnesio, kad šioje kuopoje nebutų koks nors nesusiipratimas iškilęs. Rezoliucijų rezoliucijos, protestų protestai, skundų skundai, atsitikimų atsitikimai ir tt. Tiek ty skundų teko matyti ir tiek jų nematyta, ir veik nebuvo to skundo, kuriuo nebutų įkandama SLA. Pildomoji Taryba. O jau tam redaktoriui, tai tiek ir tiek teko ir tenka! Daugiausia tie skundai išeinai per pašalinę spaudą, ganėtinai ty „perli“ tilpo ir pačiame SLA. organe.

Nekurie nariai manė, kad susitvėrus naujai, 318 kuopai, bus padaryta barniams galas. Vienok, apsilvita. Minimoje kuopoje ir dabar susirinkimai laikoma po 6—7 valandas, nariai erzina vieni priešais kitus, ir vis ieškoma „faktų“. Neapsieita ir be advokatų. Tiek tai to laiko ir energijos bereikalingai išeikvojama! Jeigu jau prisieina narių tarpe susiginėti, prisieina vieną kitą narį nuteisti ar suspenduoti — natūralu: visi žmonės, visko gyvenant pasitaiko, bet juk visam tam jau galas turėtų būti. Minimoj kuopoj taip nėra. Čia lyg ir amžinas užburtas ratas — skundai, ginčai, vėl ginčai ir vėl skundai. Tas labai blėdinga mūsų organizacijai.

Kaip ką paminėsiu iš praėjo 57 kp. susirinkimo. Šiame susirinkime, legaliai ar ne legaliai, suspenduotas šios kuopos narys, Vladas Jankauskas. Jankauskas, mat, nepriklauso kairiajam sparnui ir kaip kada pakelia savo balsą, kas ne labai patinka kairiesiems. Šiuo tarpu Jankauskas nubaustas todėl, kad padavęs skundą ant 57 kp. už nelegalį nominavimą SLA. Pildomosios Tarybos. Jankaus-

kas atrastas „kalnu“ ir 6 mėnesiams suspenduotas. Jis turi apsimokėti ir skundo tyrinėjimo lėšas, \$2.48.

Nematau čia teisinti V. Jankauską ir nenoriu apkaltinti kitus, norisi man tik pasakyti, kad Jankauskas yra daugiau pasidarbavęs SLA. labui, negu daugelis šios kuopos dabartinųjų „bosų“, ir kad 57 kuopai būtų laikus tas tuos ginčus ir skundus baigti. Savo tokiu elgesiu jų niekiname mūsų brangios organizacijos vardą ir jai jokios iš to naudos nėra.

Dirbkite naudingą darbą mūsų organizacijai, tai busite vyrai! Ką gero ir naudingo dirbate, mes labai labai gerbiame, bet blogą peikiame. Ir todėl, nuo šio laiko, mano širdingų tariamų būtų — liaukitės bereikalingai ginčytis, ir vieni kitus skundinėti, o imkitės rimto ir SLA. naudingo darbo!

A. Kriaučialis,
SLA. Narys.

TRENTON, N. J.

SLA. 302 Kp. Darbuotė.

Vasario 13 d. atsibuvo mėnesinis susirinkimas 302 kuopos, kuriame buvo išduota raportas iš pereinų 1926 m. kuopos įėjų bei išėjų. Rezultatas pasirodė toks: i) kuopos išdą per 1926 metus įėjo \$40.37 (be ty, ką pasiūstą i centrą, nes tas korespondentui neteko nugarinti), išlaidų buvo \$129.18. Kuom pasirodo, kad mūsų kuopa per 1926 metus turėjo nedidelius \$88.81. Priežastis nedidelius yra tokia. Siuntimas delegato į SLA. Seimą \$60.00, siuntimas dviejų delegatų į 5-to apskr. suvažiavimą \$10.00, prakalbų rengėjui (kurios neįvyko pereinai metais) \$5.00; likusieji tai kuopos metinė rėnda už salę ir raštininko išlaidos.

Kiek teko sužinoti, tai su pradžioje pereinų metų kuopos vardu banke ir pas išdėdinti pinigų buvo sumoje \$128.39, išskiriant išdėdinko kauciją \$50.00 (kurie yra sudėti kuopos vardu). Bet kada visi iškaščiabūs apmokėti ir už pradžią šių metų kada buvo parengtos prakalbos, kurios atnešė irgi deficito, tad manoma, kad kuopos vardu banke teliks \$4.56, apart LLPB., kuriuos kuopa turi pirkti už \$100.00.

Prie to šiam 13 d. vasario susirinkime buvo daug ginčų kaslink prakalbų, kurios atsibuvo 30 d. sausio 1927 metų, kur kalbėjo p. R. Mizara, kuris savo kalba ne visiems patiko.

Prie progos turėsi pažymėti, jog mūsų kuopoje yra ir tokių narių, kurie patekė i komisiją del rengimo kokios nors pramogos su apgarsinimais, nesikreipia prie savo organizacijos administracijos, bet baladojas po kitas vietas arba organizacijas. Pavyzdžiui 302 kuopos rengiamų prakalbų komisija vieton kreipėsi i „Tėvynės“ spaustuvs atspausdinti apgarsinimus, jie kreipėsi prie „Laisvės“. Už šį darbą minėtoji komisija gavo papeikimą su pareiškimu, kad ateity to nebutų daroma.

Šių metų valdyba yra nusistatę, kad šiais 1927 metais ant tiek darbuosis su pagalba kuopos narių, kad pereinų metų minėtą nedidelį dar su kuopu padengus.

Tad pirmyn!

302 Kuopos Korespondentas.

GRAND RAPIDS, MICH.

SLA. 60 Kp.

I Našl. ir Našl. Fondą aukavo sekami asmenys:

A. Kareckas \$2.00
D. Greičaitis 2.50
A. Daukša50

Viso — \$5.00

\$5.00 priimta. P. J.—tė.

SPRINGFIELD, ILL.

Anka N. ir N. Fondai.
Siunomi pranešimai, kad mūsų kuopa yra nutarusi mirusiems

kp. nariams vainiką pirkti už 10 dol., bet pasimirus Sungailienei, pirmininkei, per klaidą, vainiko nepirko. Todel kuopa nutarė 5 dol. paskirti i Našlių ir Našlių Fondą, o likusius 5 palik kuopos išde. Pinigus i N. ir N. Fondą prisiunčiu.

Su pagarba —

B. Gailevičius,

158 Kp. Fin. Rašt.

Pinigai priimti ir perduoti N. ir N. Fondan. Širdingai ačiu.

P. Jurgeliutė.

MELROSE PARK, ILL.

Aukos J. Raškevičiui.

SLA. 125 kp. serganciam S. L. A. nariui, J. Raškevičiui pakaukavo iš savo išdo 5 dol. ir nariai sekamai sudėjo:

S. Poška — \$1.00, A. Vaicekuskas, P. Urbaitis, D. Rimša, I. Ruzinskas, A. Stasevičia, J. Kvedaras, J. Burelis, A. Kavaliauskas, M. Vainauskas, K. Skislenas, P. Rajunas, J. Dargis, A. Kalinauskas, K. Jankauskas — po 50c., A. Tamelis — 75c., P. Kisilis, T. Skarbas — po 25c. Viso \$8.85. Pridėjus kuopos 5 dol., Raškevičiui mūsų kuopa pasiunčia \$13.85.

P. Urbelis,
Prot. Sekr.

PROTOKOLAS.

SLA. 2-ro apskričio kuopų delegatų metinis suvažiavimas įvyko nedėlio, 16 d. sausio, Midos svet., 3142 So. Halsted st., Chicago, Ill.

1. Susirinkimą atidarė pirm. P. J. Petronis 12:40 val.
2. Mandatų komisijon paskirta J. Slančauskas, G. Kuraitis ir J. Grybas.

3. Vardošaukis delegatų. Dalyvavo sekamai:

SLA. 36 kp. dalyvavo 25 del., nedalyvavo — 3 del.

SLA. 63 kp. dalyvavo 13 del., nedalyvavo — 3.

SLA. 89 kp. dalyvavo 3 del., nedalyvavo — 3.

SLA. 125 kp. dalyvavo 1 del., nedalyvavo — 3.

SLA. 139 kp. dalyvavo 12 del., nedalyvavo — 2.

SLA. 151 kp. dalyvavo 5 del., nedalyvavo — 4.

SLA. 176 kp. dalyvavo 4 del., nedalyvavo — 2.

SLA. 194 kp. dalyvavo 5 del., nedalyvavo — 4.

SLA. 255 kp. dalyvavo 2 del., nedalyvavo — 1.

SLA. 300 kp. dalyvavo 2 del., nedalyvavo — 1.

Viso dalyvavo 10 kp. 72 del., o nepribuvo visai 18. Delegatai atstovavo 1,504 narius.

4. Rinkimai tvarkos vedėjo: A. Lietuvninkas išrinktas pirm., o P. J. Petronis pirm. pagalbininku.

5. Rezoliucijų, spaudos ir įnešimų komisijon išrinkta: A. Andrijaitis, G. Kuraitis ir Michielienė.

6. Vadybos raportą išdavė sekr. M. Bacevičius už visą vadybos veikimą ir org. A. Andrijaitis už organizatorių veikimą. Raportai priimti vienbalsiai.

7. Kp. raportai: iš kuopų raportų paaiškėjo, kad kuopos per metus prirašė 319 narių. Visos kuopos veikia ir turi išduose pinigų.

8. Skaitytas laiškas iš SLA. centro reikale generalio organizatoriaus surengimui jam maršruto SLA. 2-ro apskričio kuopose. Laiškas priimtas ir apkalbėtas. Didžiama balsų nutarta maršrutą rengti. Darbas pavesta valdybai.

9. Įnešimas pagaminti kuopų raportams blankas, kurias kuopos turėtų išpildyti kasmet. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

10. Įnešimas paskelbti SLA. 2-am apskritį jaunuolių vajų ir už kiekvieną jaunuolį mokėti po 25c. kp. organizatoriams. Įnešimas ilgai diskutuotas ir atmes tas pamatuojant tuomi, kad S. L. A. centras tokias vajus turi skelbti ir iš centro paskirti organizatoriams atlyginimai už prirašymą jaunuolių. Už įnešimą balsavo 11 balsų, prieš 38. Įnešimas atmetas.

11. Įnešimas surengti gerą koncertą 1927 m. priimtas vienbalsiai.

12. Įnešimas surengti išvažiavimą priimtas didžiama balsų.

13. Skaityta rezoliucija jaunuolių klausimu pagedaujanti, kad SLA. centras mokėtų už jaunuolių prirašymą bent po 50 ar 75c. už prirašymą kiekvieno jaunuolio. Rezoliucija priimta 38 balsais prieš 5.

14. Skaityta rezoliucija Lietuvos klausime. Rezoliucijų komisijai sutikus pataisyti rezoliuciją ant vietos, rezoliucija priimta vienbalsiai.

15. Įnešimas padėti išdėdinką po kauciją atmetas, nes pinigai yra padėti ant čekių.

16. Rinkimai valdybos. Išrinkti sekamai:

J. Tenikaitis — pirm., K. Genys — pirm. pagalb., M. Bacevičius — užrašų sekret., J. Levilutė — fin. rašt., M. Kubiliutė — ižd., A. Andrijaitis — org. G. Kuraitis — org. pagalb.

A. Mitrauskas, A. Marcijonaitis ir M. Strazdienė — biznio komisijon.

17. Sekanti konferencija nutarta laikyti Roselande.

Pirm. A. Lietuvninkas,

Sekr. M. Bacevičius,

10718 Prairie Ave.,

Chicago, Ill.

PROTOKOLAS

SLA. 3-čio apskričio suvažiavimas įvykusio 30 d. sausio, 1927 m., LMD. svetainėje, 142 Orr Street, Soho, Pittsburgh, Pa.

PIRMA SESIJA.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas J. K. Mažukna 10:30 val. ryte.

2. Pirmininkas paskyrė J. Virbicką ir S. Bakaną priimti ir sutvarkyti mandatus. Iš mandatų pasirodė, kad suvažiavimo pirmoje sesijoje dalyvavo sekanti delegatai:

40 kp., Pittsburgh, Pa. — J. Virbickas, F. Radziukinas, I. Lazauskas, S. Raudonis, J. Dičius, O. Rumšienė, A. Vainorius.

86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa. — J. Pabarčius, S. Petrikas, J. A. Rukas, A. Zalba, J. Petrikas.

90 kp., Bridgeville, Pa. — S. Kumeta, J. Greičius, K. Karosas, A. Bakanas, J. Naujalis, S. Bakanas.

160 kp., Donora, Pa. — J. Urbonas.

169 kp., Ambridge, Pa. — A. Gramba.

170 kp., Russellton, Pa. — A. Bagužis.

195 kp., Pittsburgh, Pa. — R. Paplauskas, K. Stapušaitis.

247 kp., Woodlawn, Pa. — A. Baniulis.

323 kp., Glendale, Pa. — M. Balčiūnienė, S. Lukšienė.

SLA. 3-čio Apskričio Valdybos Nariai:

Pirm. — J. K. Mažukna, fin. sekr. — P. Savickas, prot. sekr. — A. Akelaitytė, ižd. globėjas — J. Kazlauskas.

Svečiai — J. Gataveckas, po-nia Sliakienė.

3. Suvažiavimo vedėjais slap-tu balsavimu išrinkti: pirmi-ninku — J. A. Rukas, vice-pirm. — S. Bakanas, sekreto-riumi — A. Akelaitytė.

Įnešimų komisijon — J. Virbickas, A. Vainorius, J. Pabarčius.

4. Įnešta ir nutarta, kad komi-sijų nariams duoti sprendžia-majį balsą.

5. Apskričio sekretorės per-skaitė protokolą iš pereinio suva-žiavimo. Protokolas priimtas kaip skaitytas.

6. Apskričio valdybos ir ko-misijų raportai.

a) Pirmininko J. K. Mažuk-nos raštiškas raportas priimtas kaip skaitytas.

b) Finansų sekretoriaus raš-tiškas raportas priimtas kaip skaitytas.

c) Protokolų sekretorės raš-tiškas raportas priimtas kaip skaitytas.

d) Įnešta ir nutarta, kad su-važiavimas išneštų protesto re-zoliuciją prieš naują Lietuvos valdžią.

6. Įvairūs dalykai.

a) Taisyklių komisija per-skaito jų pagamintas taisykles SLA. 3-čiam apskričiai. Tai-syklys užgirtos, bet nutarta, kad turi būti papildytos, nes nė-ra nieko joms pažymėto kaslink pareigų valdybos narių. Tai-syklys turi galutinai but pri-rengtos del sekamo apskričio su-važiavimo.

7. Apskričio valdybos rinki-mai.

a) Nominuota ant pirmini-nko: 1) J. K. Mažukna, 2) S. Ba-kanas, 3) O. Rumšienė. Išrink-ta J. K. Mažukna su 18 balsų.

b) Nominuota ant vice-pirmi-ninko: 1) S. Bakanas, 2) O.

d) Ildininko raportas nepri-siūstas.

e) Ildo g'lobėjo J. Kazlausko raštiškas raportas priimtas kaip skaitytas.

f) Pikniko komisijos rapor-tai:

1. S. Bakanas išdavė raportą žodžiu. Raportas priimtas.

2. J. K. Mažukno raštiškas raportas priimtas kaip skaity-tas.

g) Taisyklių komisijos rapor-tas atidėtas ant vėliau.

7. Neužbaigti reikalai.

a) J. K. Mažukna raportuoja kaslink iždi inko T. Gelčiaus. Raportas priimtas, bet nutari-mas atidėtas iki po apskrič' valdybos rinkimų.

8. Pietų pritrauka nuo 12:20 iki 1:20.

ANTROJI SESIJA.

1. Antrąją sesiją atidarė su-važiavimo pirmininkas J. A. Rukas 1:30 val. po piet.

1. Vardošaukis delegatų. De-legatai ir apskričio valdybos nariai dalyvavusieji pirmoje se-sijoje visi p'buvo ir i antrąją sesiją. Suvlaivo pributi: A. Akelaitytė ir P. Savickas.

3. Neužbaigti reikalai (tėsi-ny).

a) Įnešta ir nutarta, kad S. L. A. 3-čio apskričio prirašinė-jimo naujų narių konkursas būtų nailgintas ant 30 dienų.

Nariai, dalyvaujantys konkurse, turi prisiūsti raštišką raportą savo darbuotės su parašu jų kuopos valdybos apskričio pro-tokolų sekretorei, A. Akelaity-tei, 231 Nobles Lane, Pitts-burgh, Pa., begyje ty 30 dienų.

b) Skaitytas laiškas nuo 128 kp., Carnegie Pa., kuriam pro-testuojama prieš SLA. 3-čią apskričių už panaikinimą referan-dumo rinkimuose apskričio val-dybos ir už išbraukimą jos iš SLA. 3-čio apskričio. Vienbal-siai nutarta 128 kp. laišką at-mesti i ap'albėjimą.

4. Kuopų įnešimai.

a) 160 kp. įnešė, kad SLA. 3-čias apskritis svarstytų vien SLA. reikalus. Nutarta, kad tas dabartinis laikas ir yra daroma.

b) 160 kp. įnešė, kad SLA. 3-čio apskričio valdyba būtų renkama referendumu. Nutarta šį klausimą atidėti iki svarsty-mo pagamintų apskričiai taisyk-lių.

5. Delegatų įnešimai.

a) Įnešta ir nutarta, kad S. L. A. 3-čias apskritis daugiau rupintųsi organizavimu Ame-rikos lietuvių jaunuoilais. Tam reikalui vienbalsiai išrinkta se-kanti komisija: 1) J. Virbickas, 2) S. Bakanas, 3) A. Akelaitytė.

b) Įnešta ir nutarta agituoti visas SLA. 3-čio apskričio kuopas remti SLA. generalio orga-nizatoriaus darbuotę, kuomet jis šion apylinkėn atsilankys. Tam darbu rupintis palikta SLA. 3-čio apskričio jaunuolių orga-nizavimo komisija.

c) Įnešta ir nutarta, kad atei-nančią vasarą būtų surengtas SLA. 3-čio apskričio piknikas. Komisiją rengimui pikniko iš-rinkta sekanti: 1) J. Pabarčius, 2) S. Bakanas, 3) M. Balčiūnie-nė.

d) Įnešta ir nutarta, kad su-važiavimas išneštų protesto re-zoliuciją prieš naują Lietuvos valdžią.

6. Įvairūs dalykai.

a) Taisyklių komisija per-skaito jų pagamintas taisykles SLA. 3-čiam apskričiai. Tai-syklys užgirtos, bet nutarta, kad turi būti papildytos, nes nė-ra nieko joms pažymėto kaslink pareigų valdybos narių. Tai-syklys turi galutinai but pri-rengtos del sekamo apskričio su-važiavimo.

7. Apskričio valdybos rinki-mai.

a) Nominuota ant pirmini-nko: 1) J. K. Mažukna, 2) S. Ba-kanas, 3) O. Rumšienė. Išrink-ta J. K. Mažukna su 18 balsų.

b) Nominuota ant vice-pirmi-ninko: 1) S. Bakanas, 2) O.

Rumšienė. Išrinkta O. Rumšienė su 16 balsų.

c) Nominuota ir išrinkta ant protokolų sekretorės A. Akelaitytė.

d) Nominuota ir išrinkta ant finansų sekretoriaus P. Savickas.

e) Nominuota ir išrinkta iš-dėdinku J. Virbickas.

f) Nominuota ant iždo globė-jų: 1) S. Bakanas, 2) S. Petri-kis, 3) M. Balčiūnienė, 4) A. Bagužis. Išrinkti S. Bakanas su 20 balsų ir S. Petrikis su 15 balsų.

g) Komisija peržiūrėjimui knygų išrinkta sekanti: 1) J. Kazlauskas, 2) A. Gramba, 3) P. Pikšris.

8. Išmokėjimai.

a) Nutarta išmokėti sekan-čios bylos:

1) Pirmininko, J. K. Mažuk-nos; 2) Buvusio vice-pirminin-ko, J. Gatavecko; 3) Protokolų sekretorės, A. Akelaitytės; 4) Iždo globėjo, J. Kazlausko; 5) S. Gegužio, prakalbų bila.

b) Centro prisiūstą bilą už apgarsinimus pikniko 1925 m. nutarta iširti.

9. Įnešta ir nutarta, kad se-kamas apskričio suvažiavimas būtų laikytas Carnegie, Pa.

10. Pagerbta SLA. mirusieji nariai atstojimui.

11. Suvažiavimas uždarytas 4:10 val. po pietų.

Suvažiavimo pirmininkas — J. A. Rukas,

Suvažiavimo sekretorė — Anelė Akelaitytė.

NEKROLOGIJA

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

NEPRIKLAUSOMYBĖ.

Nepriklausomybė nuo kitų tik tiems priklauso, kurie mažai arba suvis nieko nuo tų kitų nereikalauja. Jeigu norime išlaikyti savo nepriklausomybę, būtina turime stengtis patys save valdyti, visame kame patenkinti, nereikalaujant nieko nuo kitų, nes kaip greit tik daleisime kitiems mums koki gerą padaryti, taip greit papulsime po kitų abligacijomis, nes reikia nepamiršti tos gyvenimo taisyklės: kad, iš nieko niekas nepadarą nieko. O jei kas norint galima padaryti, tai tame kas nors yra. Priimdami kieno nors ir koki nors patarnavimą, užsitraukiam ant tavęs abligaciją, tampame priklausomais kitų valiai, turime prisilenkti kitų užmačioms.

Nėra abejonės, kad mus lietuviams rupi išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę, nes mes per tiek amžių kariavome už ją, mūsų pranokėjai buvo pudomi kalėjimuose, šaldomi Sibire už mūsų brangiąją tėvų kalbą. Ta kova tęsėsi taip ilgai, ir pagaliaus susilaikę nepriklusmės, nepadarykime tos klaidos, neskolinkime nieko nuo nieko, neprašykim jokių malonių nuo nieko, ar tai būtų biznis ar politinio pobūdžio, ar ekonominės ar tikėjimiskos spalvos, nežiurint ar mums teiks Berlinas, Roma, Maskva, Varšava ar Paryžius bent kokias simpatijas, ar materialę pagalbą, mes busime po abligaciją, tad stengkimės gyventi taip, kad nuo mažiausiai mums prieštų ko ir nuo ko nors reikalauti.

Kuomet dabar turime nepriklausomybę, stengkimės jaunąją gentkartę auklėti tokioje dvasioje, kad jau iš mažumėlės jie būtų tokioje linkmėje auklėjami, kad žinotų, jog nepriklausomybė priklauso tik tam, kurs pats sau viską moka pasigaminėti, nereikalauja kitų malonės.

Skandinavų nedidelė tauta; sakoma, kad jų jaunuomenė, ypatingai berniukai, jau nuo dvylikos metų pradeda savo pragyvenimui užsidirbti. Jaunuoliuose tas jausmas išsiskleidžia, charakteris, jėga ir pasiryžimas — būti visai savistoviu, nepriklausomu, taip kaip ir pas suaugusius, kurie būtina turi rūpintis patys sau gyvenimą sutverti.

Lietuvos respublika dar visiškai jaunutė. Šalis maža. Skaiciumi savo gyventojų nesiekia nei pusės New Yorko miesto gyventojų. Tai reikalinga rimtai pagalvoti, kaip reikės išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę. Ji galima išlaikyti tik gyvenant santaikoje tarpe savęs. O sankaika gali būti tik tuomet, kuomet kiekvienas stengsimės pagaminti sau patenkinantį pragyvenimą, ką ištikrų galime pasigaminėti, jei tik stengsimės palikti nepriklusmingais nuo kitų, tai yra jei stengsimės patys sau pagaminti tą, ko mums reikia.

Kaip šiandien Lietuvoje yra, tai taip vadinamą „baltarankių“ mes turime jau kur kas per daug pagal gyventojų skaitli. Dabar jaunuomenė galvaturkiais eina į mokyklas, kas yra be galo geru apsiuokimu, nes apšvieta kiekvienam būtina reikalinga. Tik viena bėda Lietuvoje, kad taip vadinami inteligentai nesuranda sau tinkamo užsiėmimo, nes „baltarankiškų“ darbų tiek nesiranda. Delto valdviets yra užkimsios inteligentais, kuriems neištesama užmokėti pragyvenamoji alga; tai daroma viskas, kad tą pragyvenamąją sumą kaip norint sudarius: ima kyšius nuo tamseiniųjų už mažaišią patarnavimą; turėdami daug liuso laiko, suka smagenis, kaip sugalvojus koki šmugelį.

O kiek Lietuvoje yra kunigų, kuriuos kaimiečiai turi maitinti?! Nejaugi kunigas eis žemę arti? Valdžia moka kunigams algas, tai kodel neturėtų mokėti ir šiaip gimnaziją baigusiam algas? Kodel neturėtų, pagaliaus, mokėti kiekvienam piliečiui algą, kad ir nemokytam? Nejaugi tik kunigas ir inteligentas turi teisę bedarbo gyvendamas imti algą? Ar bemoksls miestelėnas ar kaimietis ne toks pat Dievo sutvėrimas kaip vyskupas, pralotas, kunigas?

Išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę, tai reikia pratintis patiems prie produktyvio darbo — užsidirbti savo palaikymui ir outi nepriklusmingu; reikia auklėti jaunuomenę tokioje dvasioje, kad ji stengtųsi kaip greitai gali, tapti nepriklausoma. Reikia įrodyti, kad dirbti nėra prasakalimu, neigi pažeminimu. Lietuva turi priimti sau vieno mūsų poetų žodžius:

„Kas nedirba, mielas vaikel,
Tam ir duonos duot nereikia“.

IŠMINTIES GRUDELIAI.

Parinko Pranas Eimutis.

Žmonija susideda iš dviejų klesų: tie, kurie gali pasigaminti skanūs pietus, o neturi gero apetito ir tie, kurie turi gerą apetitą, bet neturi už ką pasigaminti skanių pietų. — S. R. N. Chamfort.

Skirtumas tarpe šunyčio ir kvalio yra sekamas: šunytis gema aklas ir tokiu išbuna tik devynias dienas, kvalys gi visą savo gyvenimą užsimerkęs vaikščioja. — W. S. Downey.

Šalinkis to žmogaus, kurs nepakenčia kudiaklio šypsenos. — Lavater.

Bandyk kuomi nors šiame pasauly buti ir busi. Šitai yra didžiausia paslapties kilybė. Posakis: „Aš negaliu to atlikti“ dar nieko gero nenuveikė. Posakis bet gi: „Aš bandysiu“ pagimdė pasauliui stebukladarius. — J. Howes.

Trims dalykams išmintingas žmogus netiki: vėjui, saulei, kaitai balandžio mėnesį ir moteris įtikinančiam pasitikejui. — Robert Southley.

Jei aš pakliusu dangun, tai tikiuosi ten rasti šiuos tris dalykus: pirmas, rasti tuos, kurių nesitikiu ten sutikti; antras, nerasti tų, kuriuos manau susitikti, ir trečia — visų svarbiausia — jei aš pats ten pakliusu. — John Newton.

Lengva atidaryt dirbtuvę, bet sunku ją palaikyt atdara. — Chinų Priežodis.

“Bendras Frontas”

Kad dabar yra kalbama apie bendrą frontą prieš fašistus, tai jau žinoma visiems. Bet nėra žinoma visiems, kokia nauda būtų iš to fronto. Ir kuomet tulos draugijos kolonijose nesideda prie to bendro fronto, kurį „Laisvė“ ir „Vilnis“ kiša, ypač SLA kuopos, tai minimi laikraščiai apšaukia tas kuopas arba draugijas fašistinėmis.

Aš sakau, kad gerai ir daro tos draugijos, kurios neprideda prie to „bendro“ fronto. Ir štai kodel. Visų pirmiausia, norint budavot namą bendrai, turi but planas padarytas bendrai ir pamatas padėtas bendrai. Dabar planas nėra bendras, o pamatas yra Brooklyne. Tuo pamatu yra „Lietuvos Darbininkų Rėmimo Komitetas“. Koki asmenys tame komitete randasi, visiems yra žinoma — „komunistai“.

Jeiku „komunistai“ nori arba norėjo sudaryt tą vadinamą „bendrą frontą“, tai turėjo pašaukt i „Lietuvos Darbininkų Rėmimo Komitetą“ skirtingų organizacijų žmones, t. y. sandariečius-tautiečius ir socialistus, ir turėjo pasakyt Lietuvos darbininkams, kad ir jie sudarytų panašų koalicinį komitetą, tai, jeigu tuomet kas priešintųsi bendram frontui, būtų galima smerkt ir vadint fašistų užtarėjais. Dabar vienų planas ir tų patų pamatas, ir tai budavot dirbt reik vieniems. Mat koki „Laisvės“ ponai gudrus: užsimanė sudaryt „bendrą frontą“ tik aukų rinkimui ir protestų rengimui su sandariečiais ir socialistais. Valdasi, visi rinkit aukas bendrai, naudosisim tik met, t. y. komunistai. Tikrai komunistiškai.

Kurie darbininkai to nesupranta ir duoda pinigų, manydami, kad Lietuvoj gaus abelnai visi darbininkai be skirtumo partijinių išitikinimų, tai labai klysta, nes taip nebuvo, nėra ir nebus. Tik išivaizdinkim mes taip: jeigu bent kurios šalies darbininkai remtų Amerikos darbininkus taip bendrai (kaip kad dabar remia amerikiečiai Lietuvos darb.) ir būtų vien komunistai tų pinigų perdavimui ir priėmimui, tai ar gautų Amerikos kitų partijų žmonės tų pinigų dalį? Ne, ir dar kartą, ne!

Kas kontroliuoja pinigų, tas ir naudojas, o prie kontrolės bendrai nedasilėdžia. Nepaisant, ar šiočia, ar točia partijinė sriovė kontroliuos pinigų, bet vistiek viena naudosis. Gi del vienu naudos visiems dirbti būtų nerimtas išrokavimas. Atsakymas i tuos užmetimus, kuriuos daro „komunistai“ tiems, kurie atsiskaito sudaryt „bendrą frontą“ turi but sekamas: „Mes dirbsim tada bendrai kai dalinimo sistema bus bendra“.

Bet gudruoliai, žinoma, nekurie įkalba žmonėms, kad buk Lietuvos komunistai dabar veikia bendrai su kitomis partijomis prieš fašistus. Kad taip nėra ir kad taip kalbama tik del dolerių gaudymo savo partijoms, tai ve faktas: Kuomet socialdemokratų C. Kom. sušaukė 28 d. lapkričio Tilmanso salėj Kaune, priešfašistinį mitingą, kad „rasti bendrą darbininkų kalbą kovai prieš grėsiantį fašizmą“, tuomet įvyko taip, kaip Brooklyne socialistų ir sandariečių prakalbose. Ir vietoj kovot prieš fašistus, tai Lietuvos komunistai ir socialdemokratai ir dalis liaudininkų pešėti tarp savęs ir dabar tebesipeša. Ir jokio bendro fronto Lietuvoj nėra prieš fašistus. Kiekviena partija kovoja taip, kaip jai geriau atrodo panaikiniui fašistinio gailo jėgos.

Ir nesant Lietuvoj bendro fronto delei aukų padalinimo, nesant Amerikoj koalicinio komiteto aukų persiuntimui i Lietuvą, apie bendrą darbą negali but nė kalbos. Ir kuris budamas socialistu ar kitokių „istų“ duoda pinigų i „komunistų“ rankas, tikėdamas, kad jo vienminčiai Lietuvoj gaus koki centą iš tų aukų, tai nesupranta dalyko.

Prie viso to, abejoju, kad but aukos siunčiamos i Lietuvą. O jeigu ir yra siunčiamos, tai kitais keliais grįžta atgal. Lietuvos komunistai aprupinti pipigais... ir man tas nėra šilta nei šalta.

Apie tą „Laisvėje“ skelbiantį „Lietuvos Darbininkų Rėmimo Komitetą“ turi pasakyt štai ką: Tame komitete yra tie žmonės, kurie 1922 m. paskelbė „L“, kad aš pasiūniau i Lietuvą „\$3,500.00 iš Agitacijos ir Lietuvos Darbininkų Gelbėjimo Fondo, ir „gavo“ bilas iš „Lietuvos“ už tuos mano „siūstus“ pinigų, tai jie gali padaryt panašiai ir su dabartinėmis aukomis. Dabar tiek pat yra duodamos aukos darbininkams, t. y. Lietuvos prof. sąjungoms, kaip ir 1921 metais, kuomet buvau viršmineto fondo sekretorium, ir del nukentėjusių šeimynų nuo fašizmo, o tada — nuo karo. Bet kokios sąjungos naudojosi tais pinigais ir kokios šeimynos gavo paramą, tai buvo jau sakyta.

Dabar „Laisvės“ ponai tiek pat mulkina nesupratčius darbininkus, kaip kunigai parapijonus: „aukai kit del dievo garbės, o mes pasiūsim dievui“. Taip ir „Laisvės“ „kunigai“ sako: „aukai kit Lietuvos darbininkams, o mes pasiūsim“.

Ir kaip kunigai prakeikia ir išvaro iš parapijos tuos, kurie iškelia jų šunybės ir ne duoda daugiau mulkinti, taip ir „Laisvės“ „kunigai“ daro už nedavimą aukų ir jų šunybų iškelimą. Todėl, nestebėtina, kad prieštaraujantius vadina fašistais.

Galop, žvilktėrim, kiek aukų surinkta vardan Lietuvos darbininkų. Bet paklausk ar matė Lietuvos artojas tas aukas. Ne!

Amerikoje skelbiama aukos, kurios renkamos del Lietuvos darbininkų. Bet kodel niekad nepaskelbė Lietuvos darbininkai savo spaudoj kiek jie aplaikė aukų ir kam jas sunaudojo? Ir kol Lietuvos darbininkai nepradės skelbt kiek aplaikė

Protokolas

Amerikos Lietuvių Tarybos Konferencijos Ivykusios Sausio 16 d. 1927, Brooklyn, N. Y.

1. Amerikos Lietuvių Tarybos Konferenciją atidarė laikinai einantis pirmininko pareigas adv. F. J. Bagočius, 10 val. ryte, parbrėždamas trumpoj kalboj reikalą, kuriuo Konferencija yra sušaukta.

2. Tarybos atstovų konferencijoj dalyvavo:

F. J. Bagočius, N. Rastenis, D. P. Pilka, V. F. Jankauskas, S. Michelsonas, J. O. Širvydas, J. V. Grinius, P. Grigaitis, J. M. Buchinskis, P. M. Balchikonas, K. Liutkus, V. Poška, Dr. M. J. Vinikas, Dr. G. E. Klimas, S. E. Vitaitis (įgaliotas vietoj C. P. Jurgeliono).

3. Pasiūlytas adv. Bagočiaus dienotvarkės programos didžiųjų komisių su S. E. Vitačiu, „Tėvynės“ redaktorium, kaip pirmininku ir tvarkytojui, kuriam visa medžiaga bus pridudama. Komisija: F. J. Bagočius, V. Daukšys, J. V. Grinius, A. B. Strimaitis, S. E. Vitaitis, J. O. Širvydas, V. F. Jankauskas ir J. Bagdžiūnas.

4. J. O. Širvydo įnešimas pamatas ir vienbalsiai priimtas, kad Penktos Visuotinio Amerikos Lietuvių Seimo Protokolo neskaityti, bet palikti ant stalo del informacijų.

5. F. J. Bagočius, laikinai ejęs Tarybos pirmininko pareigas, davė raportą:

Paašikėjo, jog Visuotinojo Seimo nusiūstas prezidentui Coolidgeui prašymas, kad valdžia teisingiau sutvarkyt lietuvių imigraciją, nepasilik be pasekmių, lietuvių kvota tapo pakelta nuo 344 iki 494 asmenų metams.

Toliaus, iš buvusio tuomet Lietuvos premiero p. Slezevičiaus gauta paaiškinimas apie Amerikos lietuvių padėtį Lietuvoje. Slezevičiaus paaiškinimu, grįžę iš Amerikos lietuvių gali tapti Lietuvos piliečiais iš pirmos dienos — išbuvimas 10 metų Lietuvoje nereikalingas.

Raportas priimtas su gausiais ploiimais.

6. Laikino Tarybos sekr. D. P. Pilkos raportas praneša:

a) Kad i Amerikos Lietuvių Tarybą įeina visos 5-tojo Seimo numatytos organizacijos.

b) Kad Amerikos Lietuvių Taryba turi 21 atstovą iš įvairių Amerikos lietuvių kolonijų.

c) Kad Taryba randa vis didesnio ir didesnio pritarimo visuomenėje.

Raportas priimtas.

7. Laikinas ižd. J. O. Širvydas davė raportą, kad Philadelphiaj laikie Seimo sukelti pinigai už saldaines, \$50.46, pagal Seimo atstovų pageidavimą padalinti i nusiūsti sekančiai: Lietuvos Moterų Globos Komitetui, Kaune, \$25.23; Vilniaus Našlaičių Šelpimo Komitetui per Dr. Alseiką, \$25.23 (24.00 Amerikos valiuta).

Raportas priimtas.

8. Pasiūlyta apsvastyti ir priimti Amerikos Lietuvių Tarybos Statutas, kurio projektą

ko iš Amerikos aukų ir kam tas aukas sunaudoja, tol kiekvienas žmogus turės pamatą sakt, kad „Laisvės“ štabe šuniukas pakastas. O kad buvo pakastas, tai nėra nė kalbos, nes aš tą šunytį ir kavojau. Bet tas dykimas mane privertė „čiaudėt“ šliske buvant ir dabar tol „čiaudėsiu“, kol tas dykimas išnyks visai.

Jeigu žinai kam duodi aukas, tai turi žinot ar gauna tas ir ar sunaudoja tam, kam prašo aukų. Jeigu bendram reikalui prašo, tai bendram reikalui turi sunaudoti. Amerikoje yra vienos sriovės komitetas, taip ir Lietuvoj ir tik viena sriovė tais pinigais naudojosi, naudojosi ir naudosis.

Darbininkams reikalingas teisingas bendras frontas!

V. J. Zabulonis.

SESIJA ANTRA.

1. Nutarta išrinkti rezoliucijų komisiją, kuri prirengs numatytas klausimais rezoliucijas. I komisiją vienbalsiai aprinkti sekančiai atstovai: M. J. Vinikas, P. Grigaitis ir S. E. Vitaitis.

2. Įnešimas paremta ir nutarta, kad būtų išleista Amerikos Lietuvių Istorija arba Albumas, kaip 5-tas Visuotinis Seimas yra numatęs. Darbą atlikti Tarybos Konferencija paveda sekančiai Amerikos lietuvių veikėjų komisiijai su S. E. Vitačiu, „Tėvynės“ redaktorium, kaip pirmininku ir tvarkytojui, kuriam visa medžiaga bus pridudama. Komisija: F. J. Bagočius, V. Daukšys, J. V. Grinius, A. B. Strimaitis, S. E. Vitaitis, J. O. Širvydas, V. F. Jankauskas ir J. Bagdžiūnas.

Amerikos Lietuvių Tarybos Apšvietos Komisija užgirs knygos tinkamumą.

3. Jonas Makauskis pareiškė prašymą varde Lietuvos veikėjų, kad Amerikos lietuvių duotų visą istorinę medžiagą Lietuvos veikėjams, kaip tai senų dokumentų, laikraščių, knygų ir tt.

4. P-nas Kundrotas patiekė skundą del lietuvių „russifikacijos“ Amerikoje. Skundas vienbalsiai priimta ir pavesta Imigracijos Komisiijai.

5. Rezoliucijų Komisija pasiūlė sekančias rezoliucijas:

a) Protesto Rezoliucija del Lietuvos smurto. Rezoliuciją skaitė M. J. Vinikas.

b) Amerikos Lietuvių Tarybos Tikslų ir Principų arba „Credo“ rezoliuciją staikė P. Grigaitis.

c) Manifesto arba atsišaukimo rezoliuciją skaitė S. E. Vitaitis.

6. Žodžiu davė raportą Mindaugis Mikolainis iš Jaunuomenės Komiteto veikimo. Jaunuolių Komitetas plenuoja turėti suvažiavimą.

7. Rinkimas Amerikos Lietuvių Tarybos Komisių. Slaptu balsavimu penki daugiausia gavę balsų sudarys Pildomąją Komisiiją, sekančias pasidaly i įvairias kitas komisiijas, kaip statutas nurodo.

8. Išrinkta sekančios komisiijos:

Amerikos Lietuvių Taryba.

Pildomoji Amerikos Lietuvių Tarybos Komisija:

Prezidentas — F. J. Bagočius, 255 Broadway, South Boston, Mass.

Sekretorius — D. P. Pilka, 373 Broadway, South Boston, Mass.

Iždininkas — J. V. Grinius, 3120 Richmond St., Philadelphia, Pa.

1 Vice-Prez. — N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

2 Vice-Prez. — V. F. Jankauskas, 650 Palisade Ave., Jersey City, N. J.

Šelpimo Draugijų Komisija: K. S. Karpavičius, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

M. J. Buchinskis, 176 Glenwood Ave., Binghampton, N. Y.

C. P. Jurgelionas, 677½ N. Main St., Brockton, Mass.

Apšvietos Komisija: S. Michelson, 255 Broadway, South Boston, Mass.

K. Baronas, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

D. P. Pilka, 373 Broadway, South Boston, Mass.

Santykių su Lietuva Komisija: M. J. Vinikas, 8618 — 102nd St., Richmond Hills, N. Y.

P. Grigaitis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

F. J. Bagočius, 255 Broadway, South Boston, Mass.

Mokslievių Komisija: K. Baronas, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Liutkus, 101 S. Fremont St., Baltimore, Md.

K. Augustinavičius, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ekonominė Komisija: Dr. G. J. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

J. O. Širvydas, 195 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. Kodis, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Imigracijos Komisija: V. F. Jankauskas, 650 Palisade Ave., Jersey City, N. J.

S. Kodis, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Spaudos Komisija: J. O. Širvydas, 19 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. Michelson, 255 Broadway, South Boston, Mass.

P. Grigaitis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jaunuomenės ir Sporto Komisija: V. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

D. P. Pilka, 373 Broadway, South Boston, Mass.

N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Labdarybės Komisija: K. Liutkus, 101 S. Fremont St., Baltimore, Md.

P. M. Balchikonis, 177 Glenwood Ave., Binghampton, N. Y.

M. Kasperaitis, 1420 Howe Ave., Racine, Wis.

9. Nutarta, kad sekanti Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija įvyktų apie pabaigą rugpjūčio arba pradžią rugsėjo mėnesio, 1927 m.

Konferencijai vietą paskirs Pildomoji Komisija.

Konferencija užsidarė 10.30 val. vakare.

Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius, D. P. Pilka.

P. Grigaitis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

F. J. Bagočius, 255 Broadway, South Boston, Mass.

Mokslievių Komisija: K. Baronas, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

K. Liutkus, 101 S. Fremont St., Baltimore, Md.

K. Augustinavičius, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ekonominė Komisija: Dr. G. J. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

J. O. Širvydas, 195 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. Kodis, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Imigracijos Komisija: V. F. Jankauskas, 650 Palisade Ave., Jersey City, N. J.

S. Kodis, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Spaudos Komisija: J. O. Širvydas, 19 Grand St., Brooklyn, N. Y.

S. Michelson, 255 Broadway, South Boston, Mass.

P. Grigaitis, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jaunuomenės ir Sporto Komisija: V. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

D. P. Pilka, 373 Broadway, South Boston, Mass.

N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.

Labdarybės Komisija: K. Liutkus, 101 S. Fremont St., Baltimore, Md.

P. M. Balchikonis, 177 Glenwood Ave., Binghampton, N. Y.

M. Kasperaitis, 1420 Howe Ave., Racine, Wis.

9. Nutarta, kad sekanti Amerikos Lietuvių Tarybos konferencija įvyktų apie pabaigą rugpjūčio arba pradžią rugsėjo mėnesio, 1927 m.

Konferencijai vietą paskirs Pildomoji Komisija.

Konferencija užsidarė 10.30 val. vakare.

Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius, D. P. Pilka.

Pittsburgh, Pa., vasario 13. Išnešė Lietuvių Mokslo Draugiją. Po rezoliucija pasirašo: Pirm. S. Bakanas, Užr. rašt. S. Kimet, Turtų rašt. J. Kazlauskas, Ižd. J. Labanauskas.

Terre Haute, Ind., sausio 30. Rezoliuciją išnešė SLA. 46 kp. Sietyno Dr-ja, ALDLD. 114 kp. Po rezoliucija pasirašo: Sus. p.r.m. Ant. Vasiliauskas.

Montello, Mass., sausio 18. Rezoliuciją išnešė: Montello miesto lietuviai. Po rez. pasirašo: Sus. pirm. Al. Vaitkus, ir sekr. J. Balionis.

Chicago, Ill., sausio 16. Rez. išnešė SLA. Antro Apskričio suvažiavimas. Po rezoliucija pasirašo: Rez. Komisija: G. Kuraitis, A. Andrijaitis ir O. Mitčelienė.

Pittsburgh, Pa. Rezoliuciją išnešė SLA. 3-čio Apskričio suvažiavimas. Po rezoliucija pasirašo: Pirm. J. A. Kinkus, sekr. Anelė Akelaitė.

D-ras VINCAS L. BROOKUS, Lietuviškas Dentistas, 8 SO. MAIN STREET, (3-ros lubos—kambary Nr. 19) WILKES BARRE, PA. Telefonas W. B. — 7799.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PITTSBURGH, PA.
Iš Lietuvių Piličių Klubu Darbuotės.

Vasario 6 d. Lietuvių Piličių Klubas turėjo savo mėnesinį susirinkimą, kuriame prisirašė prie klubo 78 nauji nariai. Mat su prasidėjusiu metu klubas paskelbė vaji. Prirašiusiems daugiausia narių paskyrė dvi vietas. Vajaus pasekmės aiškios: bėgy vieno mėnesio prirašyta net septynios dešimtys aštuoni nariai. Konteste dalyvauja tik du nariai: Jonas Venckus ir Petras Seniauskas.

Aukščiausias klubo susirinkime padaryta dar vienas naujas žingsnis pirmyn: nutarta priimti į klubą moteris lygiomis su vyrais teisėmis. Del išdirbimo moterims taisyklių išrinkta komisija, susidedanti iš penkių narių. Galutinas nutarimas bus padaryta kovo mėnesio susirinkime.

Minimas tarimas sukėlė tarpe Pittstono lietuvių įvairių kalbų. „Tėvynės“ Nr. 5 klubo viršininkų varduose įsiskverbė klaidos. Sekretorius turi būti Adomas Miliauskas, išdininkas Jonas Šeporaitis.

Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.
Prakalbos.

Sausio 31 d., Liet. Svet., ALDLD. 22 ir 190 kuopos surengė prakalbas. „Kalbėtojai“ buvo du vietiniai ir iš Chicagos M. Žaldokas. Apie vietinius „kalbėtojus“ nerašysiu, nes jų kalbos neatsvers rašalo — neapsimoka. Žaldokas turėjo pasiskyręs dvi temas: „1. Ar reikalinga darbininkams organizuoti politiniai ir ekonominiai?“, antrą „2. Lietuvos smurтинinkai ir kas jiems pritaria šioj šaly ir Lietuvoj?“

Pirmoji tema jau iškalbėta per metų metus ir kiekvienas darbininkas žino, kad reikia organizuotis. Bet žaldokas ir to nežinojo ir tinkamai nepasakė. O kai kalbėjo antroji temoje, tai apibėgo apie visą pasaulį ir ant galo suklupo Meksikoj, džiaugdamasis, kad, girdi: „Meksikos kunigai streikavo prieš dievą ir nei krikščio, nei kavojo mirusių... Dabar atšaukė streiką ir jau vėl krikščio ir mirusių kavoja.“ Kai Žaldokas pasakė, kad Meksikos kunigai „krikščioja ir kavoja mirusių“ su šv. mišiomis, tai Clevelando „komunistai“, kad pradėjo katutes ploti... Mat kas svarbu, krikščio ir mišios.

Publikos buvo nedaug. Aukų surinko del lėšų padengimo ir Liet. darb. \$25.00 su centais. Buvo įžanga 10c.

Beje, reik pastebėti, kad buvo klausimai ir „atsakymai“. Čia Žaldokas susitiko seną pažįstamą ir abu rėkavo, kad „Aš tave pažįstu nuo senai“, ir „Aš tave žinau labai gerai“. Publikai buvo juoko. Bet kuomet pastatė klausimą „Petras Didžiagalvis“, kad daugiau pažimeitų Liet. liaud. ir socialdemokratas, tai Žaldokas pasakė neturįs įrodymų, o kalbėti esą „galima visai, bet įrodymų nėra.“

V. J. Z.

PITTSBURGH, PA.
Visokios Žinutės.

Vasario 23, serodos vakare, bus Vaikų Pittsburgh, kur duos savo perstatymus LMD. Svetainėje. Su Vaikų bus viena jo grupė, kaip tai: p. Pola Tendziulytė, J. Sankunas ir kiti. Vaikų ir jo grupę Pittsburghiečiams kartą jau teko matyti, tai daugelis žino, kad Vaikų Teatrą būtina reikla pamatyti. Rengia SLA. 40-ta kuopa.

J. D. Šliekelis verčia „Laisvės“ num. 30, kam aš aprašiau Bimbos prakalbas ir rašiau, kad iš rinkty pinigų Lietuvos su-

areštuotųjų gelbėti neužteks Bimbai kelionės lėšas užmokėti. Vietoj paaiškinti, kas apmokėjo Bimbos tikieta, Šliekelis mane koliau kaip įmanydamas. Mat pataikiau į skaudžiausią vietą. Doleris, tai komunistų naujas obalsis. Prisimena, žmogelis, ir 1919 metus, kada buvo daug žmonių į komunistų išvadžiojimus įsitikėję ir buvo didžiulia, tai lengva ir su priešų kovot, bet bėda dabar, kada nuo komunistų visi pasitraukė ir liko vienas Šliekelis. Na ir tokią aukšinę progą čia Virbickas gali pakenkti kada doleris tik pradeda plaukti Lietuvos darbininkams. Juk tai gražus obalsis! Bet, broliu, kiek jūs esate pririnkę visokiems apsigynimams, o kur jūs dedat, tai Dievas težino.

J. Virbickas.

THOMAS, W. VA.

Apie Darbus ir Liet. Nesutikimą.

Ar šiaip ar taip, bet nieko neparašius ir laikraščius iš mūsų kolonijos, ypač lietuvių darbininkų gyvenimo, visgi negalima, nes daugumas iš čionai išvažiavusių draugų ir kaimynų maž daug įdomauja ir net daugumas klausinėja apie darbus ir įdomauja, kaip dabar 232 kuopa SLA. gyvuoja. Todel ir prisietina pabrėžti.

232 kuopa turi suvirš 40 narių ir suvirš \$100.00 ižde. Žodžiu gerai gyvuoja. Bet šiaip tarpe narių yra daug ir papeiktinumo.

Darbu čionai kitokių nesiranda kaip tik anglų kasyklos. Po sulaužymui unijos, dabar darbininkai neorganizuoti, nes ir nėra kam juos organizuoti. Žinoma, daugumas jau gal ir nenorėtų bekausyti, nes čia darbininkai per daug nukentėjo ir likosi suviloti per pereitą ilgąjį streiką. Prieš Kalėdas, 1926 metais, kompanijos buvo pakėlė mokestis, tai yra buvo atidavę unijoms algas; už iškasimą anglies tonui mokėjo \$1.08c. ir dieniams nuo \$7.24c. iki \$7.54c. Bet tik per porą mėnesių darbininkai tegalėjo džiaugtis ta kapitalistų mielaširdyste, nes už poros mėnesių ir vėl nukapojo kiek jie panorėjo, užtai, kad neorganizuoti mainieriai pasipriešinti negali. Todel turi būti taip, kaip anglies baronai nori.

Prieš didįjį angliakasių streiką West Virginijoje galima buvo sakyti buvo didžiausia lietuvių kolonija; buvo visokių organizacijų, draugijų ir draugijėlių. Bet dabar, tai nieko gero. Tik miega visi sau letargo miegu ir daugiausia nieko. Rodosi, kad iš baisaus pogromo vienas antro bijosi, o iš dalies ir turi žmogus bijotis ką nors pasakyti, nes „vizliukų-slapukų“ irgi negalime sakyti, kad trūksta; jeigu kas norint išsistaria žodelį prieš šios žemėlės viešpatį, tai tuojaus randasi tokių, kurie nubėga pas poną ir tuojaus palojia. Kad palotų maž daug teisybę, tai nebutų taip slykštus darbas, bet kuomet prideda, tai jau prideda!... „Bravo“ broliai ir sesers! Bet gal ateis laikas kad yla išlys iš maiso. Juk neviskas galima paslėpti nuo pasaulio akių.

Apgailėtina, kad čionai neužvažiuoja Taradaika su Baltruviene. Turėtų ką norint puseitai apvolioti su savo kočėlu. Ypač lietuviams, tokiam mažam bureliui čion besirandant, rodos būtų gėda taip vienas kitą piau-ti ir įkriminuoti. Koks įkriminavimas dabar pradėjo pasikartoti, tai net svetimačiai pradedą iš lietuvių juoktis. Well, tuščia to! Ateičiai gal pasitaisysime, nepiausime liežuviu vienas kito. Ateitis parodys.

Angliakasių Draugas.

PORTLAND, ORE.

Mirė žinoma Lietuvė, Apsnūdęs Gyvenimas, Bedarbė.

Sausio 6 d. čia pasimirė Ona Šimukonienė. Mirė budama 85 metų amžiaus, nuo vėžio ligos. Palaidota sausio 8 d. Velionė nuiludime paliko savo apysenį vyrą ir brolių. Vaikų neturėjo. Šimukoniai priklausė prie TMD. 149 kp., kuri jai suteikė gražų gėlių bukietą.

Šimukoniai žinomi ir visų mylimi žmonės. Jie gyveno priemiesty. Turėjo 5 akurus žemės, gražų namą ir nebologai gyveno.

Tuo tarpu Portlande lietuvių gyvenimas tamsus; nieko neveikiama, į susirinkimus nesilanko — vieni žuvauja, kiti tinginai. TMD. susirinkimas šauktas atvirutėmis net du sykį, bet negalima buvo susirinkimo atidaryti — permažai narių atėjo. SLA. kuopa taip jau ne kaip gyvuoja. Nariai baigia išvažinėti. Gaila. Ne-reiktų taip apsilieisti.

Didžiulia lietuvių čia yra Trockio vergai bei „Laisvės“ parapijonai.

Oras šią žiemą šaltas. Tris sykius snigo, dikčiai lyja, bet

netrukus vėl pradės gėlės žydėti. Kol kas, daug žmonių be darbo.

Portlandietis.

EASTON, PA.

Komunistų Prakalbos.

Nepersenai ir mūsų mieste komunistai surengė prakalbas „protestui prieš Lietuvos fašistus“ ir pasikolektivavimui aukų. Kalbėjo Abekas. Kalba buvo labai niekinga. Daugiausia niekinta buv. Lietuvos prezidentas ir Amerikos lietuvių darbuotojai, kurie ne komunistų abazui priklausio.

Prakalbose tiek trukėjo įvyko, kad kalbėtojas negalėjo ir kalbėti.

Aukus renkant, vienas dalykas reikia pastebėti: atsistoja Abekas ir sako — „Gerbiame, pamiršau paprašyti aukų. Duokite, nesigailėkite! Atiduokit kad ir visus kiek turite kišenių. Mums dabar pinigų labai reikia. Brooklyne viskas dabar pabrangę: kambariai brangūs, valgis brangus. Reikalingi pinigai. Duokite!“

Labai karakteringa išsireikšimas.

Žmonių prakalbose buvo labai mažai. Aukų surinkta mažai. Eastono Korespondentas.

Jono Griniaus Biografija

Jonas Grinius gimė 1859 m., liepos mėnesį, Marcijų kaime, Žaliosios gminė, Vilkaviškio apskr., Suvalkų rėd. Jonas buvo septintas šeimoje. Jo tėvai buvo neturintys ukinkinai.

Nors tėvai buvo biedni, bet matydami, kad Jonukas myli mokslą, leido jį mokintis į gminę mokyklą. Tai baigus, jis mokinosi ir baigė Veiverių Mokytojų Seminariją. Seminariją baigė 1881 m. ir norėjo vietas Lietuvoje, vienok tuolaikinė rusų valdžia jį išsiuntė Rusijon. Tenai, mokytojaudamas kaime, gyveno sunkiose ir nepakenčiamose aplinkybėse. 1883 m. Grinius perkeltas mokytojauti Lenkijon. Tais pačiais metais persikėlė į Krakovą ir tarnavo prie muitinės. Čia ir gi gyvenimo aplinkybės buvo sunkios. Todel velionis sumanė keliauti užrubežin, laimės paieškoti. 1884 m. jis iškeliavo į Prūsiją Sileziją, paskui Austriją. Iš ten vyko Šveicarijon. Tais pačiais metais Jonas atsidūrė Francijoj, o 1886 m. pasiekė Ameriką, per Baltimorę atvyko tiesiog į Chicago.

Čia kiek pagyvenęs susipažino su p-e Marcelu Paciuskaite ir 1887 m. su ja vedė. Nuo šio laiko Griniaus prasideda šeimyninis ir lietuvių visuomenėje darbinimosi gyvenimo laikotarpis.

Apie jo darbuotę sunku kas susekti. Užrašuose, jo knygelėje, mažai kas rašoma. Vienok žinoma, kad Grinius daug lietuvių tautinėje dirvoje dirbo. Ypač daug darbuotės tarpe chigiečių. Man tekdavo su juo išsikalbėti.

Man rodos galima sakyti, jog Grinius buvo vienas seniausių Chicago darbuotojų. Tai buvo jau apie 40 metų atgal ir man rodosi, kad jis buvo vienas pirmųjų darbuotojų, kuris pramy-

reikia tokis urėdas užimti, nes lietuvių čia gyvena daug. Bet kadangi visų įtekingiausias tarpe lietuvių yra kun. Kriauciūnas, tai jis jį i kandidatus ir perstato. Kunigas tuomi labai buvo patenkintas. Rytmetį kun. nuėjęs pas lenkų draugijos sekretorių, apie tai pasigyrė. Tuomet lenkelis nusijaukė ir paaiškino kunigui, kad lietuvių jį laiko ant juoko, nes kunigas jokio politiško urėdo užimti negali.

Po šio įvykio santikiai tarpe Griniaus ir Kriauciūno labai pablogėjo.

Kiek padirbėjęs Chicagoje, velionis nutarė keliauti po lietuvių kolonijas, perstatinėjant aukščiausias minimas scenas veikalus. Todel jam prisiėjo nemažai vargo panešti. Bet kiek žinoma, tai jo didžiausiu vargu buvo tuomet, kai Eastone pasimirė jo žmona, palikdama jam didelę šeimyną auklėti. Tai buvo 1907 m. Velionis, likęs be žmonos, kuri jam visame gelbėjo, pasiliko sunkiai gyvenimo aplinkybių prispaustas ir negalėjo taip gyvai lietuvių visuomeniame gyvenime dalyvauti.

Jis yra parašęs veikalą „Nihilistai“. Bet tulas liet. laikraštis jį persispasudino, visai nemindindamas net autoriaus var do. Velionis už tai pusėtinai pykavo.

Rytiečiams velionis ir turi but žinomas, nes Brooklyne nekartą yra kalbėjęs ir Philadelphiaje gyveno apie 6 metus. Čia jis ir gi pusėtinai lietuviams dirbo.

Kada senelio sveikata pradėjo visai silpnėti, tai 1916 metais visai pasitraukė nuo visuomenio veikimo ir atvyko į St. Louis, Mo. Čia apsigyvenęs, užsidėjo rakandų (antrankių) krautuvę ir darė šokių-tokį pragyvenimą. Viešame gyvenime jis jau niekur nesirodė.

Krautuvėlėje dirbo nenuoalčiai, bet iš to ne kokį gyvenimą darė. Turty nesukrovė. Iki paskutinei savo gyvenimo dienai velionis buvo pusėtinai sveikas. Iki kalboje malonus. Bet šios nelaimingos žiemos jau neįstengė pemešti, nes jo kraujas buvo visai nusilpęs ir negalėjo gerai valgyti, ir todel sausio 1 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Nuoludime paliko savo sunų Vytą, Joną ir dukterį Aleną. Mirė savo namuose, ant Vytauto rankų. Palaidotas sausio 23 d. Beio, Ofanton kapuose. Į kapus ydėjo mažas jo draugų būrelis ir vežta keli gėlių vainikų.

Dirbai, skinei pirmuosius takus, — Vėdei mus prie apsišvietimo; Vargai vienas, bet ramus — Ir teikie šviesos mums pažinimą — Lai lengva tau išeiti tenai bus!..

M. K. Šilis.

PARSIDUODA NAMAI.

Ar norit namą? Galit patys išsirinkti namus apie New York ir Brooklyn. Rašykite laišką, o gausit namų listą, kur bus šimtai namų ant pardavimo ir pigių namų.

J. STANKUS,
115-07 109 Ave.,
RICHMOND HILL, N. Y.

AISOPAS PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokymams seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

REIKALINGI AGENTAI

pardavinėt mūsų Cigarų lietuviško-se kolonijose lietuviams biznieriams ir kitiems. Lūošam laike gali ekstra sau pasipelnyt. Tik darbštys ir rimti lai atsišaukia. Adresuokit: NAUJOKŲ CIGAR MFRS., 267 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra geriausia apdraudos ir pašalpos organizacija.

Kuomet Kudikiai Verkią Pabandykite

Geriausias vaistas nuo vidurių užkietėjimo.

ATMINK SAVUS LIETUVOJE

SUTEIKITE JIEMS DOVANĄ

“SANDARA”

SAVATINĮ LAIKRASTĮ

Jei norite, kad jūsų giminės pažintų pasaulį, sužinotų kaip lietuvių svetur gyvena, tai nevilkinant užrašykite jiems laikraštį „Sandara“, už tai bus jums dėkingi. Gaus kas savaitę naujausias pasaulines žinias, geriausių Lietuvos ir Amerikos rašytojų straipsnių, apsakų, eilių ir juokų.

„SANDAROS“ prenumerata metams: į Lietuvą \$3.00; Amerikoje \$2.00. Vieną numerį pasiūrijėjimui siunčiame dykai. Kreipkitės sekantių antraštu:

„SANDARA“,

327 E Street,

So. Boston, Mass.

NAUJOS KNYGOS

GAUNAMOS „VIENYBĖS“ KNYGYNE

VIREJA. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairūs valgiai.
MAISTAS ir VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedero \$1.50
Mokykloms ir šeiminiškoms vadovėliams ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanūs valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių surašymo. Surašyta visi Lietuvos kaimai, vienkiemiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukinkų, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiausias paštas.
BUK MANDAGUSI \$1.00
Praktiškas vadovėlis elgimosi, parodantis, kaip reikia mandagiai elgtis įvairiuose gyvenimo reikaluose.
LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA 50c
Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu, išleistas 1926 metais.
NAMŲ RUOŠOS VADOVĖLIS 55c
Namų darbai, naminių sąskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.

V I E N Y B Ė

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRASYK

‘AMERIKOS LIETUVI’

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekantį gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalauijam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

“AMERIKOS LIETUVIS”

14 Vernon Street,

WORCESTER, MASS.

NAUJIENOS

Ar Tamsta ieškai žinių, gimstančių kasdien įvairiose pasaulio dalyse, kaip tai: politiniai perversmai, streikai, revoliucijos, moksliniai išradimai, taipgi žinių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir apie Lietuvos padėtį, — tai skaityk „Naujienas“ kasdien — rasi.

Tukstantai Amerikos lietuvių skaito „Naujienas“ kasdien; šimtai „Naujienų“ kasdien yra išsiunčiama į Lietuvą ir kitas dalis svieto, kur lietuvių gyvena. Lietuviai myli „Naujienas“, nes „Naujienos“ nuosirdžiai tarnauja lietuvių visuomenei.

Todelgi kviečiam ir Tamstą tuoj užsisakyti dienraštį „Naujienas“ — kaina: Amerikoje metams — \$7, pusmečiui — \$3.50, trims mėn. — \$1.75. Į Lietuvą ir kitas dalis svieto: metams — \$8, pusmečiui — \$4, trims mėn. — \$2. Pinigus už prenumeratą siųskite šiuo adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VIETINĖS ŽINIOS

BROOKLYN, N. Y.

SLA. 83 kuopos vakarėlis puikiai pavyko.

SLA. 83 kuopos vakarėlis, kuris įvyko 19 dieną vasario, „Laisvės“ svetainėje, puikiai pavyko. Nors tą vakarą oras buvo labai prastas, nes Didijį New Yorką buvo užpuolusi nepaprasta audra, bet į vakarėlį žmonių prisirinko tiek, kiek rengėjai visai nesitikėjo turėti.

Apie 8 valandą vakare, nuėjus į svetainę, jau radau nemažai publikos, kuri smagiai linkminosi prie puikios V. Retikevičiaus orkestrės. Truputį pasidairęs, priėjau prie burelio besišnekučiuojančių ir užklausančių, ką jie mano apie vakarėlio pasekmę, kad toks blaivus oras? Ant užklauso gavau atsakymą, kad jų nuomonė yra jog vakarėlis busjasekmingas, nes jie girdėję, kad daugelis žmonių rengiasi eiti į vakarėlį neatsižvelgdami į orą. Taip mums pasikalbant publika vis rinkosi ir apie 9 valandą vakare jau buvo veik pilna svetainė.

Apie 10 valandą vakare prasidėjo vakarėlio programa. Programos išpildyme pirmiausiai pasirodė F. Stankunas, kuris labai puikiai sudainavo kelias daineles. Kad jo dainavimas publikai patiko, tai tą liudijo trenksmingas dainų plojimas ir reikalavimas, kad daugiau dainuotų. Paskui pasirodė jauna ir gana gabi smuikininė — Pikiutė, kuri pagriežė kelis kavalkėlius ant smuikos. Kaip teko girdėti, tai ta jauna smuikininė tik pirmu kartu atsistojo su smuika prieš publiką, bet jos neapvydė. Smuikavimas išėjo gana puikiai ir susirinkusiai publikai labai patiko. Pianu palidėjo jauna pianistė — Blažaitė. Vidury programos V. Bovinas, SLA. 83 kuopos pirmininkas pasakė atitinkamą prakalbą ir karštai ragino tuos visus, kurie dar nepriklauso prie SLA., kad tuoj prisidėtų. Jis savo kalboje nurodė, kad SLA. yra vienintelė organizacija Amerikos lietuvių tarpe, kuri kiekvienam lietuviui ar lietuvei užtikrina pasaulį laike ligos ir pomirtinę. Užbaigiant programą F. Stankunas ir M. Česnavičius sudainavo duetą. Duetas išėjo taip puikiai, kad publika dainų plojimu priverė juos dar kartą pakartoti. Tuomi programa ir užsibaigė.

Užsibaigus programai ir vėl prasidėjo linksni šokiai, kurie ir tęsėsi iki vėluma nakties. Laikė šokių, vakarėlio rengimo komisija ir gospadinės nepamiršo ir „biznį“ daryti dėl padidinimo kuopos. Išdo: viena pardavinėja saldinius, kita arbatą, trečia užkandžius ir taip visos sukasi susilusios. Taipgi tapo išleistas išlaimėjimui puikus perfumerijos setas, kurį paaikavo P. Bieliauskas.

Nors prie surengimo tokio puikios vakarėlio yra nemažai ir išlaidų, bet manau, kad kuopai liks ir pelno, nes gospadinės išpardavė viską, ką tikrai turėjo. Prie surengimo to puikios vakarėlio ir laike vakarėlio, daugiausiai pasidarbavo šie kuopos nariai ir narės: Bieliauskas, Pulokas, Narbuta, Endziulaitė, Šimoliūnaitė ir Klučienė. Garbė tiems nariams ir narėms už surengimą tokio puikios vakarėlio! Daugiau tokių vakarėlių!

J. Alekšis,
83 kp. korespondentas

MIRĖ ONA ŠALTIENĖ.

Vasario 20 d., Brooklyne pasimirė Ona Šaltienė, seno darbuotojo ir gerai žinomo brooklyniečiams Jono Šaltio žmona. Velionė ilgoką laiką sirgo. Palaidota ketvirtadienį, vasario 24 d. Velionė seniau dalyvavo

lietuvių gyvenime, kaip choristė ir šiaip veikėja.

SEIMYNIŠKA VAKARIENĖ.

Vasario 19 d. pas gerai žinomą scenos darbuotoją — dainininką-artistą įvyko šeimyniška vakarienė, pagerbimui jo 20 metų scenoje darbuotės ir pasigėrėjimui puikiai nusisekusio jam rengto viešo vakarėlio, kur perstatyta drama „Motina“ ir atlikta koncertinė programo dalis. Vakarieny dalyvavo pusėtinai svečių būrelis: veik visi „Motinos“ vaidybos, veikalo autorius ir keletas artimų Kriauciūno draugų. Vakaras praleista labai gražiai — po puikios vakarienės, padainuota, paskambinta pianu, pažeista lietuviškų žaizdų ir palinkėta gerb. Kriauciūnui dar ilgų-ilgų metų scenoje darbuotis.

Buęs.

VITKAUSKAS PRIE BALTIC-AMERICA LINIJOS.

Gerai žinomas darbuotojas, SLA. narys p. Vitkauskas, kuris tulį laiką dirbo prie Pennsylvania Exchange Banko, o vėliau United States Lines, dabar šią vietą apėjo ir stoja dirbti prie Baltic-America Linijos. Linkime geriausių pasekmių.

Be Vitkausko, prie Baltic-America Linijos dirba dar du lietuviai, būtent: Smirus ir Justas. Tai bene pirmutinė ir vienatinė laivynų kompanija, kur tiek lietuvių darbuojasi.

ŠAUNIOS VESTUVĖS.

Sekmadienį, vasario 27 d., Knapp Mansion Svetainėje įvyko labai šaunios adv. Jono Jurevičiaus su p-le Jule Kairiute vestuvės. Šauniomis jas vadina todėl, kad šiose pokily dalyvavo taip sakant visa Brooklynio lietuvių grietinė: laikraštininkai, gydytojai, biznieri, advokatai, sportininkai ir kt.

Jaunavedžiai šliubą ėmė pas kun. Remeika. Apie 7 val. grįžo svetainėn, kur rado jau gražių svečių būrelį jų belaukiant. Atlikus reikalingas ceremonijas, suvalgyta skani vakarienė, prie kurios pasakyta jaunavedžiams linkėjimo kalbos. Kalbas, be daugelio kitų pasakė: kun. Remeika, „Vienybės“ redaktorius J. O. Sirvydas, A. Mikalauskas, K. Strumskis, J. Beržietis, SLA. sekretorė P. Jurgelaitė, „Tėvynės“ red. pav. P. Bajoras, Dr. Valukas, Dr. Paulionis, Dr. M. Apfel, Adv. A. D. Deramar, J. Garšva, J. Jokubaitis, P. Palubinskas, A. Kasmocius, V. Šabunus, A. Kairis, J. Struogis, Adv. Worthington, A. B. Zinis; nuo Jaunų Vyrų Liet. Dr. Jos L. Stočkus, nuo Liet. Gimnazijų Klubo pirm. Kaizeris. Sveikinimų telegramus prisiuntė: Ed. Rudnik, J. M. Danielius, A. M. Augunas, V. Sirvydas ir L. Rebnar, su šeimynomis. Visi jau navedžiams linkėjo laimingo gyvenimo ir daug-daug pasekmių.

Jurevičius ir Kairiutė yra čia augę lietuviai. Bet jie daug kuomi nuo kitų skiriasi: juos visuomet galėjai matyti lietuviškuose parengimuose ir jie gana gyvai dalyvavo bendrame lietuvių gyvenime. Ypač tuomi atsižymi jaunas adv. Jurevičius, kuris priklauso prie keliolikos vietinių liet. organizacijų ir jose gyvai darbuojasi. Jaunas advokatas taip gi plačiai žinomas vietiniams lietuviams savo teisingu patarnavimu.

Po vakarienės smagiai pasišoka. Bankietas buvo pavyzdingas, kokio ir reikėjo tikėtis iš susirinkusios publikos. Svečių buvo apie 120.

Jaunieji žada tulam laikui išvažiuoti „saldaus mėnulio“ praleidimui.

Mes jauniems linkime laimingo-laimingo gyvenimo. Lai jiems visur ir visuomet švečia skaidri saulutė. Lai jie ir būdami vedę nepamiršta dar gy-

viau lietuvių gyvenime pasidaryti!

Tostmasteriu šiame pokily buvo jaunavedės švogeris, Juozas Ginkus.

Rep.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. kovo, 8 val. vakare, SLA. raštinėje, 307 W. 30-th St. Visi nariai kviečiami pribūti susirinkimui ir užsimokėti mėnesinius mokesnius. Taipgi turime ir kitų reikalų apsvarstymui.

M. Draugeliutė — sekr.

SLA. 38 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 6 d. kovo, 2 val. po pietų, 260 Humboldt St. svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad nepasiliktumet suspenduotais laike ligos ir mirties. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

REIKALINGAS PUSINIKAS.

Reikalingas pusinikas į čištinimo ir prosinimo biznį. Pusinikas turi būti kriauciūnas arba toks, kuris moka čistyt ir prosyt drabužius.

M. ARMINAS,
2720 S. Washington Ave.,
SAGINAW, MICH.

BALTIK-AMERIKOS LINIJA
LIETUVON
per
KLAIPĖDA
TAI LOGISKAS KELIAS
—
Sekanti Ispaukimai:
Lituanian Kovo 22
Estonia .. Balandžio 12
Lituanian Gegužio 3
Žinomi Kreipkitės į Vietos Agentus ar į bendrovę:
B. A. L. 10 Bridge St.,
New York, N. Y.

KAS TURIT „TRETININ KO PASAKOJIMUS“?

Prof. J. Balčikonis redaguoja Vyskupo Valančiaus pedagogiškus raštus ir jam truksta „Antano Tretininko pasakojimų“ originalo.

To veikalo autentiškas rankraštis apie 1889 metus buvo prof. Volterio nusiųstas į Ameriką „Vienybės“ Redakcijai.

Surinktomis žiniomis nė „Vienybės“, nė „Garso“ redakcijos to rankraščio neturi. Taip pat ir kun. Milukas nežino apie to rankraščio likimą.

Yra spėjama, kad gal tas rankraštis yra pas D-ro Andžiulaitio gimines. Dr. Andžiulaitis buvo „Vienybės“ redaktorium prieš kun. Miluką, bet jis jau miręs ir sakoma turis giminių New Britain, Conn.

Pasiuntinybės bus labai dėdinga, jei kas galėtų patiekti žinių del viršminėto rankraščio likimo.

Liet. Pasiunt. Amerikai.

Nuo pleiskany
Naudok
Ruffles

I ir iš
LIETUVOS
per BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo
COLUMBUS
ARBA ANT KITŲ LAIVŲ ŠIOS LINIJOS
TIKTAI AŠTUONIUS DIENŲ ANT VANDENS
Puiki trečia klasa — Tikrai kajutos.
NORTH GERMAN LLOYD
32 Broadway, New York
arba prie vietos agento.

Paieškojimas

Paieškau Augusto Dutkos, paeina iš Ukmergės apskr., Lietuvos valsčiaus, Sarosčių kaimo. Pirmiau gyveno Maywood, N. Y. Jis pats arba kurie jį žino, te, malonėkite man pranešti, nes turiu svarbų reikalą.
MARJONA RINDZEVIČIENĖ,
134 E. Main St.,
AMSTERDAM, N. Y.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

“DIRVA”
(Eina 12-ti metai)

Populiariškas visuomenės savaitinis laikraštis talpina mokslo, literatūros ir kitokius gražius, lengvus skaitymui raštus, senoviškas pasakas, kokias visi mėgsta skaityti; Lietuvių Liaudies Dainas, kurias visi Lietuvoje dainavome jauni būdami; plačiai rašo apie Sportą, atsižymėjusius mūsų tautos vyrus, ir tt. Kaina metams \$2. Pamatymui siunčiame dovanai. Reikalaukit kopijos tuojau.

“DIRVA”
6820 Superior Ave.
CLEVELAND, OHIO.

ITALISKI ARMONIKAI
Mes išdirbame ir importuojame visokių rūšių geriausius rankų darbo Italiskius Armonikus, kurie yra geriausi pasaulyje. Gera tuojuo, kad išdirbame ir dirbame mes patys. Musų kaimas yra 40 mylių už kitą, išdirbame. Pirkėjams dyki suteikiamos pamokos groti armoniku. Pareikalavus pasiūlysiame iliustruotą katalogą.
RUATTA SERENELLI & CO.
1014 Bleeck Island Ave., Dept. 83, Chicago, Ill.

Suteikia Seniems Žmonėms
Naują Stiprumą ir Jėgą.

Mr. B. R. Cozine, Redford, Mo., sakė: „Aš visai buvau nusilpęs. Ką aš valgiau, tas man nėjo į sveikatą. Aš buvau raugėju, mano skilvys išpusdavo ir labai skaudėdavo. Po vartojimo Nuga-Tone aš jaučiuosi kaip naujas žmogus ir manau, kad tai geriausias gyduolis pasauly del senų, nusilpusių vyrų ir moterų.“
Nuga-Tone yra puikios budavotojos sveikatos, stiprumo, energijos del jaunų ir senų. Jos gamina turtingą, raudoną kraują, stiprius gerus nervus — daug smarkesnius vyrus ir gražias moteris. Nuga-Tone pagelbėjo tukstantams įgyti geresnę sveikatą, kurie kentėjo nuo nerviškumo, skilvio ir žarnų trubelių, galvos skaudėjimo, svaigulio, koksimo, inkstų, kepenų ir puslės trubelių, silpnų nervų ir nusilpusių kitų kūno organų. Nusipirkit butelį apietikoje šiandien. Pabandykit tas sveikatą budavojančias gyduoles. Tik žiūrėkit, kad būtų Nuga-Tone — niekas negali užimti jų vietos.

Stebėtinai geri vaistai
sutaisyti specialiai

nuo kosulio,
paeinančio nuo
peršalimų

**ANCHOR BRAND
COUGH SYRUP**

Saugiai ir greitai pagelbsti. Vyrams, moterims ir vaikams. Kaina 60c. jūsų vaistinėje už didelę bonką arba parsisųdinant stačiai iš

F. A. D. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

PERŠALIMAS! Trinkite krutinę ir pečius su

Taipgi nuo reumatizmo skausmų ir dieglių, nuo sustingusio sprando, neuralgijos, susimušimų, neuritis, nusibrodijimų, galvos skaudėjimo, išsinarinimų, skaudamų muskulų; nuo skausmų šone, krutinėje ir pečiuose; nuo nusideginimų, muskulinių traukimų. Neprileidžia užsikrėtimo įsivėsimų ir tt.

AUTOMOBILIŲ DREIVERIAMS: Ištrinkite su juo savo skaudamus pečius.

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
„TRINK SKAUDAMĄ VIETĄ.“

PAIN-EXPELLERIS

Geriausias vaistas nuo paprastų peršalimų, reumatizmo skausmų ir paeiginimų, skaudamų ir geliančių muskulų.

Tikrasis paeiginimas lokoro vaistinėje.

35c.—valatinė—70c.

F. A. D. RICHTER & CO.
Berry & So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	1.00
Apdrada ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kelonė į šidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c.
Kražių Skerdynės ir Jos. Pasekmės	15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	
Karės Metu — pusl. 102	35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19	10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69	20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą — pusl. 63	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais..	\$2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA
UŽ PILNĄ KAINĄ:

Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Ellis), 292 pusl. ..	2.25
Angliškai- Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Geografija arba žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Tukstantis ir Viena Naktis — 298 pusl.	1.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. 75	
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis	
aritmetikos pradžia), 103 pusl.	.50
Lietuvos Žemlapis	1.00
Vilnius—(Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00	
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija	.35
Laimės Iekotojai — 4-rių Veiksmų Drama	.40
Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Žodynas Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-	
Lietuviškai kalbų. Sutaisė A. Lalis, 1,274 pusl. 10.00	
Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų chorų, etc.:	
Eglė (žalčių Karalienė)	10.00
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas	.75
Lietuviškos Dainos	1.50
Birutės Arija	.30
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
Kanklės 1920 Metų	2.00
Aras, Kvartetas	.40

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

I LIETUVĄ DIDELĖ EKSKURSIJA Ant Didžiausio Laivo Pasauly MAJESTIC Geg. 14

Keleivius palydės ištisoje kelionėje mūsų patyręs palydovas. Visos privatiškos kajutos uždarytos, patogumas, geras maistas ir mandagumas.
Puiki 3-čia Klasa Kelionė Lietuvon \$111.97
I Abi Pusi \$186.00

Kreipkitės prie vietinių agentų arba:
WHITE STAR LINE,
No. 1 Broadway, New York, N. Y.